

film the police guidebook

Journalismfund Europe

1η έκδοση - Φεβρουάριος 2026

Copyright 2026 © CopwatchGR

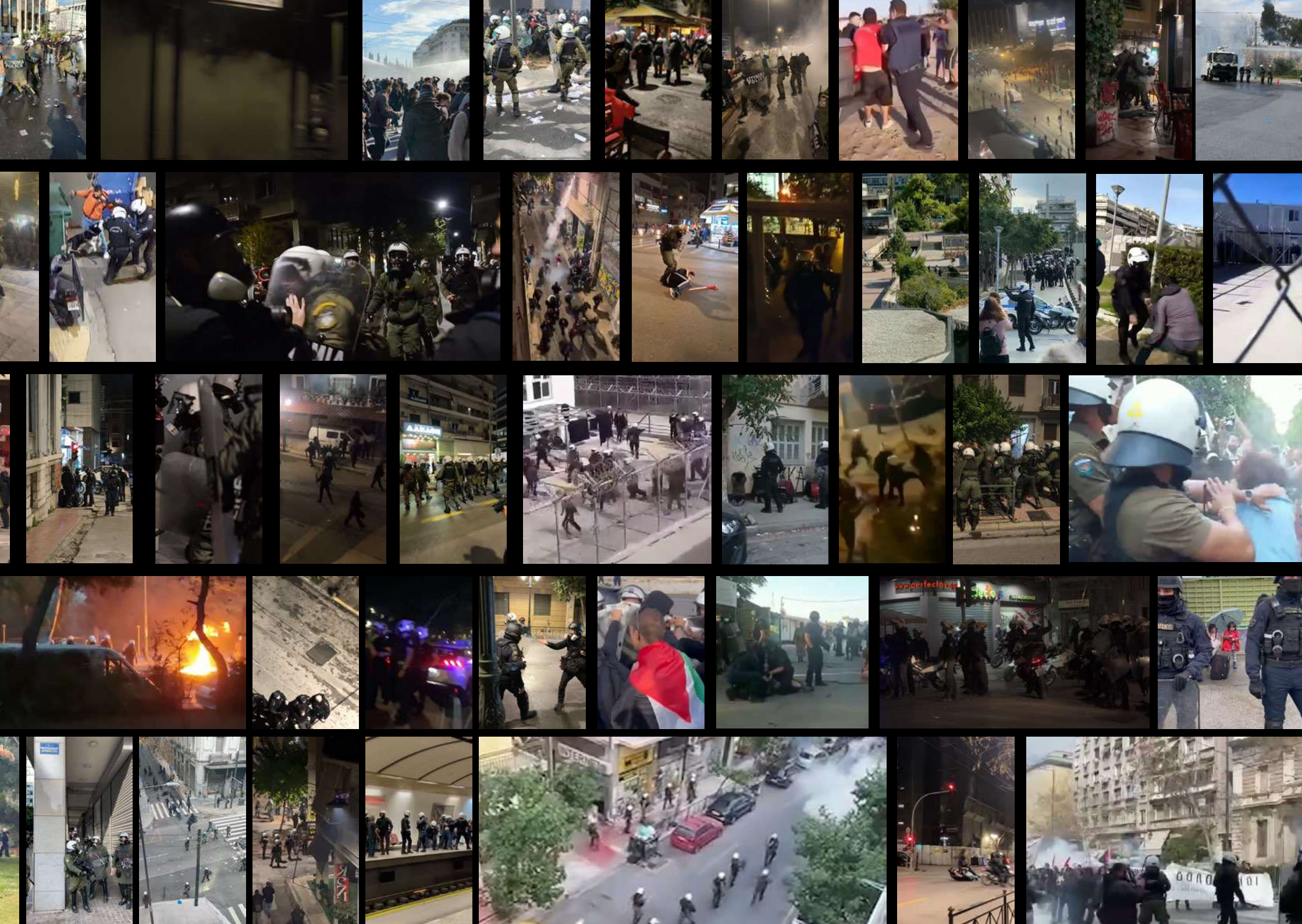
Αποποίηση ευθύνης

Λάβετε υπόψη ότι οι πολιτικές και οι πρακτικές των αρχών εξελίσσονται συνεχώς. Ο παρών οδηγός προετοιμάστηκε και παρουσιάστηκε στις αρχές του 2026. Για τις πιο πρόσφατες και έγκυρες πληροφορίες, απευθυνθείτε σε αξιόπιστους νομικούς συμβούλους και αντίστοιχες οργανώσεις. Όσον αφορά το νομικό πλαίσιο, ο οδηγός αφορά αποκλειστικά τον ελλαδικό χώρο και δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως σημείο αναφοράς για έννομες τάξεις άλλων κρατών.

Περιεχόμενα

6 ..... Πρόλογος
9 ..... Νομοθετικό πλάισιο
ΓΚΠΔ και Προσωπικά Δεδομένα
Καταγραφή
Αποθήκευση και αρχειοθέτηση
Δημοσίευση
Ποινικά αδικήματα, στα οποία μπορεί να εκτεθείτε
Καταγραφή πολιτών από την αστυνομία

21 ..... Προετοιμασία
7 τιπς προετοιμασίας
Κρυπτογράφηση
24 ..... Δράση
Καταγραφή
Do's & Dont's
Καταγραφή σε ομάδες
Διακοπή του διαδικτύου
Αποχώρηση από το σημείο
49 ..... Απολογισμός (Debrief)
Μεταφορά και αρχειοθέτηση οπτικοακουστικού υλικού
Μεταφοράα άρχειων
Μεταδεδομένα
ΑσφαλήςδιαγραφήαΑρχείων
53 ..... Πλατφόρμα Film The Police
58 ..... «Μπορεί η Αστυνομία...;» Συχνές Ερωτήσεις
62 ..... Φροντίδα
66 ..... Νομικό παράρτημα
80 ..... Συντελεστές έκδοσης

Πρόλογος

Το Παρατηρητήριο Αστυνομικής Βίας/Αυθαιρεσίας Copwatch GR ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2020, εν μέσω μιας περιόδου απαγορεύσεων κυκλοφορίας για τον Covid-19 και μερικούς μήνες μετά την δολοφονία του George Floyd στην Μινεάπολη. Με την ίδρυση του Copwatch GR πιάσαμε ένα κόκκινο νήμα, που ξεδιπλωνόταν παγκοσμίως: αυτό των ανεξάρτητων παρατηρητηρίων, της αντιπληροφόρησης, της αντι-δικανικής, της κοινοτικής δημοσιογραφίας, της δημοσιογραφίας των πολιτών και των νέων μορφών αντίστασης και κοινωνικής ανυπακοής, όπως η βιντεοσκόπηση της δράσης της αστυνομίας. Στον πυρήνα αυτών των συμμετοχικών πολιτικών πρακτικών είναι η αξίωση για μια συλλογική παραγωγή αλήθειας και δημοσίου λόγου.

Η διάδοση των smartphones έδωσε την δυνατότητα σε περισσότερους ανθρώπους να καταγράφουν και να αναδεικνύουν κρατικά και ιδιωτικά εγκλήματα και παραβάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα βίντεο και οι φωτογραφίες αναδύθηκαν σαν ένα ψηφιακό εργαλείο/μέσο/όπλο για την παραγωγή αποδεικτικών στοιχείων και επομένως αυτοάμυνας απέναντι στην κρατική βία. Αυτόπτες μάρτυρες βιντεοσκόπησαν βομβαρδισμούς, οικολογικές καταστροφές, αστυνομική βία κ.α. και συνέβαλαν σε μια πρωτοφανή, πρωτογενή παραγωγή υλικού, που με την σειρά της δημιούργησε νέες προκλήσεις διαχείρισης και άνοιξε νέες δυνατότητες στον κοινωνικό αγώνα για δικαιοσύνη.

Η αστυνομική, ως τμήμα της ευρύτερης κρατικής βίας δεν έγκειται μόνο στο χτύπημα του γκλοπ αλλά στρέφεται και εναντίον κάθε απόδειξης ότι έλαβε χώρα οποιαδήποτε βία. Ποινικοποιεί την μνήμη, την κυκλοφορία εικόνων, την εναλλακτική αφήγηση. Ποινικοποιεί την παρουσία και το βλέμμα των σωμάτων, που αρνούνται να προχωρήσουν στον δρόμο τους ή να κοιτάξουν αλλού. Είναι ακριβώς αυτή η «απλή», ουσιαστική παρατηρητική παρουσία που κάνει τα θεμέλια της κρατικής βίας να τρίζουν.

Ήδη από τον πρώτο καιρό λειτουργίας του Copwatch GR προτρέψαμε την ψηφιακή κοινότητά μας να βιντεοσκοπήσει περιστατικά αστυνομικής βίας/αυθαιρεσίας. Ερευνήσαμε το νομοθετικό πλαίσιο και κάναμε τα πρώτα πειράματα γύρω από σωστές πρακτικές καταγραφής στο πεδίο. Στην συνέχεια ασχοληθήκαμε με την μεταφορά και αρχειοθέτηση του οπτικοακουστικού υλικού. Δεν ήμασταν ούτε επαγγελματίες δημοσιογράφοι, ούτε ερευνητές. Βουτήξαμε όμως στην γνώση που εμπεριέχεται στις δημοσιογραφικές και ερευνητικές μεθόδους.

Αφουγκραστήκαμε τις κοινωνικές και πολιτικές ανάγκες που είχαν δημιουργηθεί στον τόπο μας. Τόσο οι αριθμοί όσο και η βιωμένη εμπειρία δεν αφήνουν κανένα περιθώριο αμφισβήτησης. Οι εσωτερικοί μηχανισμοί

αυτοελέγχου της αστυνομίας είναι σχεδιασμένοι να μην λειτουργούν και η ατιμωρησία από το δικαστικό σύστημα είναι ενδημική. Σε αυτήν την βάση αρθρώνουμε την πρόταση για έναν κοινοτικό/κοινωνικό έλεγχο της Ελληνικής Αστυνομίας.

Το εγχειρίδιο Film The Police είναι μια πρώτη συστηματική προσπάθεια να μεταδώσουμε την γνώση και την εμπειρία που αποκομίσαμε την πρώτη πενταετία λειτουργίας μας όσον αφορά την καταγραφή και τεκμηρίωση αστυνομικής βίας/αυθαιρεσίας. Δημοσιεύουμε μια βασική μέθοδο για την όσο το δυνατόν ασφαλή και τεκμηριωμένη καταγραφή της αστυνομικής βίας/αυθαιρεσίας μέσω βίντεο στην Ελλάδα. Θέλουμε να μεταδώσουμε την γνώση αυτή τόσο μέσω αυτού του οδηγού όσο και μέσω δια ζώσης εργαστηρίων. Αναγνωρίζουμε τον μεταβαλλόμενο χαρακτήρα της μεθόδου μας, ως εκ τούτου κεντρικός στόχος των συναντήσεων είναι η δημιουργία μιας κοινότητας, που να διαπραγματεύεται και να επικαιροποιεί αυτήν την μέθοδο.

Η δημιουργία της πλατφόρμας Film The Police δημιουργήθηκε με το σκεπτικό αφενός της συλλογής του οπτικοακουστικού υλικού με τρόπο που να πληροί στον μέγιστο δυνατό βαθμό τις προδιαγραφές για να σταθεί σε μια δικαστική αίθουσα προς υπεράσπιση θυμάτων αστυνομικής βίας/αυθαιρεσίας. Αφετέρου μας επιτρέπει την συλλογή στοιχείων με τέτοιο τρόπο ώστε να ξεπεράσουμε το αρχικό στάδιο της ανάδειξης μεμονωμένων περιστατικών και να περάσουμε σε αυτό της ανάλυσης μοτίβων. Τέλος η ταυτόχρονη χαρτογράφηση και δημοσιοποίηση του οπτικοακουστικού υλικού στην πλατφόρμα δημιουργεί ένα ζωντανό αρχείο και θρέφει την συλλογική μνήμη.

Νομοθετικό πλαίσιο

Σημαντικό

Το νομικό παράρτημα του οδηγού έχει σκοπό την γενική ενημέρωσή σου και δεν αποτελεί εξατομικευμένη νομική συμβουλή. Κάθε καταγραφή, αρχειοθέτηση και δημοσιοποίηση ενός περιστατικού έχει τις δικές της ιδιαιτερότητες και ο οδηγός αυτός δεν μπορεί να σε κατοχυρώσει απέναντι στην αστυνομική καταστολή για καμία από τις παραπάνω πρακτικές. Σίγουρα πάντως, η γνώση που σου παρέχει θα σου επιτρέψει να μειώσεις την έκθεσή σου σε αυτή.

Η Ελλάδα είναι μια από τις χώρες της ΕΕ στις οποίες η λειτουργία συστημάτων καταγραφής εικόνας σε δημόσιο χώρο επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις και μόνο από δημόσια αρχή. Η οποιαδήποτε συζήτηση ως προς το πλαίσιο και τα όρια της νόμιμης λειτουργίας ιδιωτικών καμερών σε δημόσιο χώρο διεξάγεται υπό το πρίσμα της νομοθεσίας για τα προσωπικά δεδομένα και είναι πάρα πολύ αυστηρή. Στο ζήτημα αυτό συγκρούονται τρία δικαιώματα: της ελευθερίας της έκφρασης, της ελευθερίας του τύπου και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων του ατόμου.

Το άρθρο 9Α του Συντάγματος ορίζει πως: «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει.» Ενώ η καταγραφή της εικόνας ενός ατόμου παραμένει τεχνικά και νομικά «επεξεργασία προσωπικών δεδομένων» λόγω της δυνατότητας ταυτοποίησης, η έννομη προστασία του απορρήτου διαφοροποιείται ανάλογα με το αν η πληροφορία παραμένει ιδιωτική ή έχει καταστεί δημόσια. Έτσι, αν και η καταγραφή της εικόνας των αστυνομικών οργάνων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους συνιστά τυπικά επεξεργασία δεδομένων, η έννομη προστασία του απορρήτου τους υποχωρεί δραστικά, καθώς η δράση τους σε δημόσιο χώρο αποτελεί πληροφορία που έχει καταστεί δημόσια. Η συστηματική καταγραφή από την πλευρά των πολιτών δεν αποτελεί αθέμιτη επέμβαση στην ιδιωτικότητα, αλλά αναγκαία στάθμιση υπέρ της ελευθερίας της έκφρασης και του δημόσιου συμφέροντος για τη διασφάλιση της λογοδοσίας των αρχών, καθώς και εξισορρόπηση στη δυνατότητα που δίνει ο νόμος στην αστυνομία να καταγράφει προληπτικά πολίτες στο δημόσιο χώρο. Στο πλαίσιο αυτό, η ποινική προστασία των εν λόγω δεδομένων κάμπτεται, αφού η δράση των αρχών είναι εξ ορισμού δημοσιοποιημένη και εκτεθειμένη στον κοινωνικό περίγυρο, αίροντας κάθε έννοια απορρήτου. Αντίθετα, η καταγραφή καθίσταται αθέμιτη όταν εκφεύγει από τον έλεγχο της αστυνομίας ως υπηρεσίας - κατασταλτικού μηχανισμού και εισβάλλει σε αμιγώς ιδιωτικές στιγμές, όπως για παράδειγμα η βιντεοσκόπηση ενός αστυνομικού κατά τη διάρκεια διαλείμματος σε ιδιωτικό χώρο ή σε προσωπικές του τηλεφωνικές συνομιλίες που δεν σχετίζονται με την υπηρεσία του. Τελικά, η νομιμότητα της καταγραφής από τους πολίτες επιβάλλεται κατά περίπτωση, με γνώμονα τη συμβολή στη δημόσια συζήτηση και τον έλεγχο της κρατικής αυθαιρεσίας, υπερτερώντας της προστασίας της εικόνας του δημόσιου λειτουργού.

Βασικά σχετικά νομοθετήματα:

-Σύνταγμα της Ελλάδας
Άρ. 14 - Ελευθερία έκφρασης/τύπου
Άρ. 9Α - Προστασία προσωπικών δεδομένων

-Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)
Άρ. 10 - Ελευθερία έκφρασης
Άρ. 8 - Ιδιωτική ζωή

-ΓΚΠΔ (Ν. 4624/2019) : Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR)
Αρ. 28 Ν.4624/2019: Άρθρο 28 - Επεξεργασία και ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης
Αρ. 29 - Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον
Αρ. 30 - Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή συλλογής και τήρησης στατιστικών στοιχείων

Προσωπικά δεδομένα είναι όλες οι πληροφορίες που αφορούν ένα ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο πρόσωπο, το οποίο καλείται υποκείμενο των δεδομένων. Τα προσωπικά δεδομένα περιέχουν πληροφορίες όπως: όνομα, διεύθυνση, αριθμός δελτίου ταυτότητας, αριθμός διαβατηρίου, εισόδημα, πολιτισμικό προφίλ, κωδικός πρωτοκόλλου διαδικτύου (IP), δεδομένα που διατηρούν νοσοκομεία ή γιατροί (με αποκλειστικό σκοπό την ταυτοποίηση προσώπου για ιατρικούς λόγους).

Τα παρακάτω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θεωρούνται «ευαίσθητα» και υπόκεινται σε πιο αυστηρές προϋποθέσεις επεξεργασίας:
δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, πολιτικά φρονήματα, θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, γενετικά δεδομένα, βιομετρικά δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία αποκλειστικά για την ταυτοποίηση ενός ατόμου, δεδομένα σχετικά με την υγεία, δεδομένα σχετικά με τη σεξουαλική ζωή ή τον γενετήσιο προσανατολισμό ενός ατόμου.

Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR) είναι το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο που καθορίζει πώς πρέπει να συλλέγονται, να αποθηκεύονται και να επεξεργάζονται τα προσωπικά δεδομένα των ατόμων εντός της ΕΕ, με στόχο την ενίσχυση της ιδιωτικότητας και της ασφάλειας. Εισάγει αρχές όπως η διαφάνεια, η ελαχιστοποίηση δεδομένων και η λογοδοσία, ενώ παρέχει στα άτομα δικαιώματα όπως πρόσβαση, διόρθωση, διαγραφή ("δικαίωμα στη λήθη") και φορητότητα των δεδομένων τους. Υποχρεώνει επίσης τους οργανισμούς να λαμβάνουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και προβλέπει σημαντικά πρόστιμα για παραβιάσεις.

Ο Νόμος 4624/2019 ενσωμάτωσε στην ελληνική νομοθεσία τον Γενικό Κανονισμό για τα Προσωπικά Δεδομένα (γνωστός και ως GDPR- General Data Protection Regulation) και μαζί με την ποινική νομοθεσία καθορίζει το πλαίσιο που μπορεί να κινηθεί κάποιος/α που προβαίνει σε καταγραφή-αρχειοθέτηση-δημοσιοποίηση περιστατικών αστυνομικής βίας/ αυθαιρεσίας. Έτσι, στο αρ. 28 επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων για δημοσιογραφικούς αλλά και για σκοπούς ακαδημαϊκής, καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης υπό κάποιες προϋποθέσεις.

Πότε λοιπόν σου επιτρέπεται να καταγράψεις ένα περιστατικό;

α)Όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει παράσχει τη ρητή συγκατάθεσή του (συνήθως δύσκολο στις περιπτώσεις αστυνομικής βίας).
β)Όταν αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το ίδιο το υποκείμενο.
γ) Όταν η καταγραφή αφορά θέματα γενικού δημοσίου ενδιαφέροντος ή δημόσια πρόσωπα.
δ) Όταν η καταγραφή - επεξεργασία περιορίζεται στο αναγκαίο μέτρο, ιδιαίτερα δε αν αφορά ειδικές κατηγορίες δεδομένων ή για δεδομένα που αφορούν ποινικές δικογραφίες.

Η βιντεοσκόπηση αστυνομικών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους σε δημόσιο χώρο είναι, κατ' αρχήν, νόμιμη και εντάσσεται στην ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης· ισχύουν όμως κανόνες προστασίας δεδομένων, αναλογικότητας και σεβασμού ιδιωτικότητας τρίτων.

Έτσι, όταν συζητάμε για το αν έχεις δικαίωμα να καταγράφεις συμπεριφορές αστυνομικών που θεωρείς παράνομες, οι έννοιες κλειδί είναι:
i. το «**έννομο συμφέρον**» και ii. το «**δημόσιο ενδιαφέρον**».

Πρέπει να στοιχειοθετείται ότι η καταγραφή αφορά δημόσιο γεγονός που αφορά τους πολίτες ή /και έχεις έννομο συμφέρον να το βιντεοσκοπείς.

Το έννομο συμφέρον είναι μια από τις πιο κεντρικές έννοιες του Δικαίου. Με απλά λόγια, είναι ο «δεσμός» που συνδέει ένα πρόσωπο με μια συγκεκριμένη κατάσταση, ο οποίος του δίνει το δικαίωμα να ζητήσει δικαστική προστασία ή να προβεί σε μια πράξη. Στα πλαίσια της νομοθεσίας των προσωπικών δεδομένων, η καταγραφή εικόνας είναι σύννομη αν είναι απαραίτητη για τους σκοπούς του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει αυτός που καταγράφει, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Δεν αρκεί ένα απλό ενδιαφέρον ή μια περιέργεια· το συμφέρον πρέπει να είναι προσωπικό, άμεσο και ενεστώς (να υπάρχει δηλαδή τη δεδομένη στιγμή).

Η αστυνόμευση μιας διαδήλωσης - παράστασης διαμαρτυρίας - ακτιβισμού, η διάπραξη ποινικών αδικημάτων από αστυνομικούς και γενικά η παράνομη, καταχρηστική, προσβλητική ή υπερβολική αστυνομική συμπεριφορά στα πλαίσια της υπηρεσίας είναι περιστάσεις που δικαιολογούν το έννομο συμφέρον της συμμετέχουσας ή το δημόσιο ενδιαφέρον.
Αξιολόγησες ότι υπάρχει κάτι από τα παραπάνω;

Μπορείς να βιντεοσκοπήσεις. Ειδικά στην περίπτωση της καταγραφής με αντικείμενο την αστυνομική βία/ αυθαιρεσία, θα πρέπει να προτιμάς στοχευμένες, περιστασιακές λήψεις και πάντα με κάποια αιτία. Παρόλα αυτά, αν βρίσκεσαι σε μια κατάσταση που δεν συμβαίνει κάτι επιλήψιμο

αλλά είναι πολύ πιθανό να συμβεί κάτι ξαφνικά, μπορείς να καταγράφεις συνεχώς, φροντίζοντας μετέπειτα να διαγράφεις το υλικό που δεν ήταν χρήσιμο.

Από την άλλη, η βιντεοσκόπηση ιδιωτικών στιγμών αστυνομικών ή βιντεοσκόπηση δραστηριοτήτων τους μη σχετιζόμενων με την υπηρεσιακή ιδιότητα είναι ενέργειες που απαγορεύονται από τη νομοθεσία και θα πρέπει να αποφεύγονται.

Είναι σημαντικό να γνωρίζεις πως ο νόμος θεμελιώνει διαφορετικά επίπεδα προστασίας για διαφορετικά υποκείμενα. Έτσι, ένας ανταποκριτής Ξένου Τύπου ή μία δημοσιογράφος εφημερίδας προστατεύεται ρητά σε υψηλότερο βαθμό από έναν απλό πολίτη. Η έκρηξη της μετάδοσης της πληροφορίας και εικόνας από χρήστες μέσων κοινωνικής δικτύωσης οδήγησε βέβαια σε αλλαγές στη νομοθεσία και τη νομολογία. Σήμερα οι πολίτες που καταγράφουν γεγονότα συστηματικά ή διατηρούν λογαριασμούς αντιπληροφόρησης συνήθως αντιμετωπίζονται σαν δημοσιογράφοι, όταν συμπεριφέρονται ως τέτοιοι (έτσι όμως γεννώνται αντίστοιχες υποχρεώσεις).

Αποθήκευση-Αρχειοθέτηση

Μετά την βιντεοσκόπηση ακολουθεί η αποθήκευση και ίσως ταξινόμηση του υλικού σου. Στο σημείο αυτό ο **Ν. 4624/2019** σου επιβάλλει κάποιες υποχρεώσεις. Έτσι,
-Αν τηρείς αρχείο με δεδομένα θα χρειαστεί να λάβεις προφυλάξεις για να ελαχιστοποιήσεις τυχόν βλάβη από τη διαρροή προσωπικών δεδομένων ατόμων σε περίπτωση που κάποιος αποκτήσει πρόσβαση στο αρχείο σου, ή κλαπεί – χαθεί η συσκευή όπου τα δεδομένα αυτά είναι αποθηκευμένα.
Προκειμένουνα ελαχιστοποιήσεις τον παραπάνω κίνδυνο θα πρέπει να προβείς σε κρυπτογράφηση των αρχείων και ψευδωνυμοποίηση των δεδομένων.
-Οφείλεις ανά πάσα στιγμή να μπορείς να εξυπηρετήσεις το οποιοδήποτε άτομο σχετίζεται με τις καταγραφές σου να ασκήσει τα δικαιώματα που του δίνει ο Ν. 4624/2019.
Αυτά είναι:

1. Να μπορεί να εναντιωθεί στην καταγραφή του.
2. Να μπορεί να ζητήσει τη διαγραφή των δεδομένων του από τις βάσεις δεδομένων σου.
3. Να μπορεί να ζητήσει τον περιορισμό της επεξεργασίας των δεδομένων του στις βάσεις δεδομένων σου.
4. Να μπορεί να ζητήσει τη διόρθωση του περιεχομένου των δεδομένων του.
5. Να μπορεί να ενημερωθεί ανά πάσα στιγμή για τα δεδομένα που έχεις στην κατοχή σου και το αφορούν.
6. Να μπορεί να έχει δωρεάν πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα του που βρίσκονται στις βάσεις δεδομένων σου.

Δημοσιοποίηση

Όταν δημοσιοποιείς την καταγραφή, θα πρέπει να προσέξεις στην ανάρτησή σου τα συνοδευτικά σου σχόλια. Η ανάρτηση δεν πρέπει να έχει προσβλητικό, υβριστικό ή χλευαστικό χαρακτήρα, ώστε να μην θεωρηθεί δυσφήμιση ή συκοφαντία. Αν κάνεις ανάρτηση με καλλιτεχνικό χαρακτήρα και σκοπό όμως, έχεις μεγαλύτερες ελευθερίες για σκωπτικά-μειωτικά σχόλια.

Γενικά, όταν δημοσιεύσεις το περιστατικό θα πρέπει να ακολουθήσεις κάποιες βασικές αρχές "δημοσιογραφικής" δεοντολογίας προκειμένου να μην εκτεθείς σε κίνδυνο ποινικής δίωξης. Κάποιες από αυτές είναι:
Οι επιλογές που γίνονται κατά την επιμέλεια — κατά την τοποθέτηση πληροφοριών και μέσων επικοινωνίας το ένα δίπλα στο άλλο— να μην παραμορφώνουν ουσιαστικά την υποκείμενη πραγματικότητα.

Να ενημερώνεις το υποψήφιο κοινό με πληροφορίες σχετικά με τους στόχους του βίντεο, ώστε να μην γίνει χρήση του υλικού για σκοπούς και πολιτικές άλλων.

Ο σκοπός της δημοσίευσής σου θα πρέπει να είναι ξεκάθαρος γιατί από αυτόν εξαρτώνται πολλά. Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για τους οποίους ενδέχεται να θέλεις να δημοσιοποιήσεις ένα περιστατικό: νομική υπεράσπιση, δημοσιογραφία, δικαιοσύνη, οργάνωση μιας κοινότητας κ.λπ. Πολλές από τις αποφάσεις που παίρνεις κατά την επιμέλεια του υλικού θα εξαρτηθούν από τη δική σου οπτική γωνία και τον σκοπό του έργου σου. Πρέπει να παρέχεις στο κοινό σου το πλαίσιο και τις εξηγήσεις για τις επιλογές που έκανες, ώστε το κοινό να μπορεί να κατανοήσει καλύτερα γιατί περιλαμβάνεται κάτι και γιατί όχι κάτι άλλο.

Ξανά, θα πρέπει να αποφύγεις αναφορές για γεγονότα που άπτονται της ιδιωτικής ζωής του καταγραφόμενου και είναι άσχετα με το ζήτημα .

Προσοχή

Αν βιντεοσκοπείς κάποιο περιστατικό σε δημόσιο χώρο και το δημοσιοποιείς, θα πρέπει να ακολουθήσεις την αρχή «**Do no harm**» για διαδηλωτές ή θύματα αστυνομικής βίας/αυθαιρεσίας που εμφανίζονται στην καταγραφή. Για παράδειγμα, αν στο πλάνο σου καταγράφονται τρίτα άτομα να προβαίνουν σε ποινικά αδικήματα ενδέχεται η ανάρτησή σου να τους εκθέσει σε αστυνομική καταστολή και θα πρέπει να μην δημοσιεύσεις, αν δεν εξασφαλίσεις ότι δεν θα προκαλέσεις βλάβη.

Ποινικά αδικήματα, στα οποία μπορεί να εκτεθεί ένα άτομο που καταγράφει την αστυνομική βία/ αυθαιρεσία:

Η Ελληνική Αστυνομία προσπαθεί συστηματικά να συγκαλύψει την παράνομη δράση της. Στην προσπάθειά τους αυτή, αστυνομικοί συχνά ποινικοποιούν τη συμπεριφορά ανθρώπων που έχουν βρεθεί μάρτυρες αστυνομικής βίας- αυθαιρεσίας και έχουν προσπαθήσει να την καταγράψουν. Τα πιο συχνά αδικήματα που μπορεί να έρθει κάποια αντιμέτωπη είναι :

Αρ. 38 Ν. 4624/2019 : Ποινικές κυρώσεις του νόμου για τα προσωπικά δεδομένα
Πρόκειται για το βασικό αδίκημα που μπορεί να σου αποδοθεί στις εξής περιπτώσεις: αν καταγράφεις χωρίς να έχεις έννομο συμφέρον, αν καταγράφεις χωρίς να λαμβάνει χώρα γεγονός δημοσίου ενδιαφέροντος, αν καταγράφεις προσωπικά δεδομένα χωρίς τη συναίνεση του ατόμου που καταγράφεις και τα αρχειοθετείς (ιδιαίτερα δε αν αυτά ανάγονται στην ιδιωτική του zωή ακόμα και αν καταγράφεις σε δημόσιο χώρο).

Αρ. 370Α Νόμος 4619/2019: Παράνομη καταγραφή προφορικής συνομιλίας
Το αδίκημα αυτό αφορά κρυφή καταγραφή «μη δημόσιας» συνομιλίας. Για το συγκεκριμένο αδίκημα, ο Άρειος Πάγος (το Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας) έχει κρίνει πως "η απαγόρευση «αθέμιτης μαγνητοσκόπησης" αφορά πράξεις ιδιωτικής zωής· όχι πράξεις εκτελούμενες εν υπηρεσία και υποκείμενες σε δημόσιο έλεγχο και κριτική».

Άρθρο 363 ΠΚ: Συκοφαντική δυσφήμηση
Το συγκεκριμένο αδίκημα μπορεί να σου αποδοθεί αν συνοδεύσεις μια καταγραφή σου με σχόλια που είναι ψευδή και συκοφαντικά. Κρίσιμο είναι να μπορείς να αποδείξεις ότι το σχόλιο σου ανταποκρίνεται στην αλήθεια καθώς και ότι ο χαρακτηρισμός σου δεν είναι συκοφαντικός, αλλά μια "οξεία κριτική": σε αντίθετο ενδεχόμενο, κινδυνεύεις με ποινική δίωξη και καταδίκη.

Άρθρο 361 ΠΚ: Εξύβριση
Το να βρίzεις κάποιον είναι ποινικό αδίκημα. Η εξύβριση δεν χρειάzεται να συντελείται με λέξεις, αλλά μπορεί να γίνεται με χειρονομίες: αν π.χ. δημοσιεύσεις τον εαυτό σου να κάνει χειρονομίες σεξουαλικού χαρακτήρα και να τις απευθύνει σε συγκεκριμένο πρόσωπο, έχεις τελέσει το αδίκημα της "έργω" εξύβρισης.

Για να συντελεστεί το αδίκημα της εξύβρισης θα πρέπει να απευθύνεται σε συγκεκριμένο άτομο ή άτομα: έτσι, το να βρίzεις γενικά μια επαγγελματική κατηγορία δεν είναι ποινικά επιλήψιμο. Το ίδιο ισχύει και για την Αστυνομία: το να βρίzεις γενικά την αστυνομία ή γενικά τους αστυνομικούς δεν είναι ποινικό αδίκημα. Αξίzει βέβαια να αναφερθεί ότι οι συνδικαλιστικές ενώσεις των αστυνομικών προσπαθούν έντονα και μεθοδικά να καταστήσουν την λέξη "μπάτσος" παράνομη, στρεφόμενοι δικαστικά ενάντια σε άτομα που τη χρησιμοποιούν δημόσια.

Άρθρο 8 - Νόμος 3090/2002: Καταγραφή εντός δικαστικής αίθουσας
Η καταγραφή εντός δικαστικής αίθουσας με οποιονδήποτε τρόπο οποιουδήποτε -ακόμα και αστυνομικού σε υπηρεσία- απαγορεύεται πλήρως και κινδυνεύεις με σύλληψη επιτόπου: μην το κάνεις.

Άρθρο 184 Διέγερση σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή διχόνοια
Το συγκεκριμένο αδίκημα θέλει μεγάλη προσοχή, καθώς : 1. πολύ εύκολα ένα social media post με ριzοσπαστικό - επαναστατικό - acab περιεχόμενο μπορεί να θεωρηθεί πως "προκαλεί ή διεγείρει σε διάπραξη πλημμελήματος ή κακουργήματος και έτσι εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη/ προκαλεί ή διεγείρει τους πολίτες σε βιαιοπραγίες μεταξύ τους ή σε αμοιβαία διχόνοια". 2. είναι συχνή πρακτική το "outing"(δημόσια αποκάλυψη ταυτότητας χωρίς συναίνεση) φασιστών, αστυνομικών κ.α. με έκθεση προσωπικών τους δεδομένων, ενώ αν τα άτομα αυτά υποστούν συνέπειες από δράσεις σε βάρος τους, ο αυτουργός του "outing" τιμωρείται με ακόμα βαρύτερη ποινή. Η εμπειρία έχει δείξει ότι οι αρχές ασχολούνται με την καταστολή ατόμων που κάνουν τέτοιες αναρτήσεις και όσα διατηρούν λογαριασμούς κοινωνικής δικτύωσης με τα πραγματικά τους στοιχεία διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο σύλληψης.

Άρθρο 169: Απείθεια
Το αδίκημα αυτό αφορά συνήθως την παθητική μη υπακοή σε αστυνομικές εντολές. Έτσι, μπορεί να σου αποδοθεί απείθεια αν συνεχίzεις να καταγράφεις παρά την αντίθετη εντολή αστυνομικών, αν καταγράψεις και στη συνέχεια απομακρυνθείς παρά το γεγονός ότι σε διέταξαν να σταματήσεις κ.ο.κ.

Αστική ευθύνη- αγωγές αποζημίωσης

Ένας άλλος νομικός κίνδυνος όταν κάποιο άτομο αναρτά βίντεο αστυνομικής αυθαιρεσίας, είναι να βρεθεί αντιμέτωπο με αστικές αξιώσεις από τον «θιγόμενο» αστυνομικό. Ο αστυνομικός που θεωρεί ότι έχει θιγεί η προσωπικότητά του μπορεί να κινηθεί με αγωγή προσβολής προσωπικότητας και να αξιώνει χρηματικά ποσά για την «ηθική βλάβη» που υπέστη - '**Άρθρο μόνο παρ. 5 του Ν. 1178/1981**. Αν ο λογαριασμός κοινωνικής δικτύωσης θεωρηθεί «ψηφιακός τύπος» ή η ανάρτηση "δημοσιογραφική", πρέπει να προηγηθεί εξώδικο που καλεί εκείνον που δημοσίευσε σε επανόρθωση-διόρθωση-διαγραφή εντός σύντομου χρονικού πλαισίου. Τα ποσά που επιδικάζονται κυμαίνονται συνήθως από 3.000€ έως 20.000€, ανάλογα με την εμβέλεια της ανάρτησης και τη βαρύτητα της προσβολής, αν και σε ακραίες περιπτώσεις συκοφαντίας μπορεί να είναι υψηλότερα.

Δεν υπάρχει εγγύηση ότι δε θα σχηματιστεί δικογραφία σε βάρος σου ό,τι και να κάνεις·δυστυχώς ανά πάσα στιγμή υπάρχει πιθανότητα από εκεί που καταγράφεις αστυνομική βία/αυθαιρεσία τελικά να την υποστείς εσύ. Το μόνο που περνάει από το χέρι σου και μπορεί να σε βοηθήσει ο οδηγός, είναι να ελαχιστοποιήσεις την έκθεσή σου σε αυτή και να μειώσεις τις δυνητικές επιπτώσεις.

Κατά την καταγραφή:
·Φρόντισε να μην παρεμποδίζεις αστυνομικές ενέργειες με το σώμα σου
·Φρόντισε να καθιστάς εμφανές, είτε λεκτικά είτε με κάποιο σήμα, ότι καταγράφεις.

Μετά την καταγραφή:
· Ακολούθησε τους κανόνες αρχειοθέτησης που επιβάλλει ο ΓΚΠΔ (GDPR)
I. Ανωνυμοποίηση
II. Κρυπτογράφηση
III. Δώσε τη δυνατότητα σε κάποιο άτομο που έχει καταγραφεί να μπορεί να εξασκήσει τα δικαιώματά που του παρέχει ο ΓΚΠΔ (εναντίωση-διόρθωση-διαγραφή-πληροφόρηση-ενημέρωση- πρόσβαση).

·Λάβε μέτρα ασφαλείας ώστε να ελαχιστοποιήσεις την πιθανότητα διαρροής-κλοπής προσωπικών δεδομένων και την ελαχιστοποίηση των συνεπειών σε περίπτωση διαρροής (βλ. και παρακάτω).

Κατά τη δημοσιοποίηση :
· Φρόντισε να καλύπτεις τις βασικές αρχές "δημοσιογραφικής" δεοντολογίας που αναφέραμε παραπάνω.
· Φρόντισε να μη θίγεται τρίτο πρόσωπο.
· Φρόντισε, αν το γεγονός που κατέγραψες αφορά άτομο που συνελήφθη, να προσπαθήσεις να έρθεις σε επαφή με τον/τους δικηγόρους του.

Σημαντική σημείωση

Είναι γνωστό ότι στην Ελλάδα μετανάστριες και πρόσφυγες είναι βασικοί δέκτες της αστυνομικής αυθαιρεσίας. Η συνοριακή βία και ο εγκλεισμός σε "Κέντρα Ελεγχόμενης Διαβίωσης" συνδυάζουν ένα καθεστώς ανομίας μαζί με την εφαρμογή δυστοπικών τεχνολογικών εργαλείων σε βάρος τους. Σε συνοριακές ζώνες και σε κέντρα κράτησης η καταγραφή ενός περιστατικού εκθέτει τον καταγραφέα σε μεγαλύτερο κίνδυνο ποινικοποίησης της δράσης του, καθώς εκτίθεται σε επιπρόσθετα αδικήματα με το πρόσχημα της εθνικής ασφάλειας (Κατασκοπεία, νομοθετικό πλαίσιο ΚΕΔ, κα). Ακόμα πιο επικίνδυνο είναι να καταγράφονται χώροι με εμφανή σήμανση απαγόρευσης καταγραφής (στρατόπεδα, στρατιωτικά αεροδρόμια κ.α.). Η νομική ανάλυση των κινδύνων αυτών των περιπτώσεων είναι ογκώδης και δεν δύναται να καλυφθεί στα πλαίσια του παρόντος οδηγού.

Τί γίνεται όμως με το αντίθετο; Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί η αστυνομία να με βιντεοσκοπεί στο δημόσιο χώρο;

Αν και ξεφεύγει από τους σκοπούς του εδώ οδηγού, μερικές πληροφορίες είναι χρήσιμες για την κατανόηση του νομικού περιβάλλοντος που -θα έπρεπε να- δεσμεύει τις αστυνομικές ενέργειες σε σχέση με την καταγραφή εικόνας στον δημόσιο χώρο.
Υπάρχουν τρία βασικά νομοθετήματα που διέπουν την καταγραφή ατόμων σε δημόσιο χώρο από τα Σώματα Ασφαλείας:

1. **Ο Ν.3917/2011** που ορίζει το πότε επιτρέπεται βιντεοεπιτήρηση σε δημόσιο χώρο,
2. Το **Π.Δ. 75/2020** που ορίζει κανόνες γύρω από τη χρήση συστημάτων επιτήρησης και καταγραφής από την Αστυνομία για αποδεικτικούς σκοπούς, και
3. Ο **Ν. 4703/2020** για τις Δημόσιες υπαίθριες συναθροίσεις και τη χρήση συστημάτων επιτήρησης από την Αστυνομία κατά τη διάρκεια αυτών.

Παρότι το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο θέτει όρια και εγγυήσεις, η εφαρμογή του στην πράξη συχνά δεν οριοθετεί την αστυνομική αυθαιρεσία και την πραγματική προστασία των δικαιωμάτων.

Ο **Νόμος 3907/2011** προβλέπει μεταξύ άλλων ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αστυνομικές αρχές πρέπει να είναι αναγκαία και ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό. Από τη σκοπιά του καταγραφόμενου το κρίσιμο ερώτημα είναι ποιος κρίνει αυτή την «αναγκαιότητα» και με ποια ουσιαστικά κριτήρια. Η αόριστη επίκληση της πρόληψης ή καταστολής εγκλημάτων μπορεί εύκολα να μετατραπεί σε άλλοθι για υπερβολική συλλογή δεδομένων, χωρίς σαφή και εξατομικευμένη αιτιολόγηση. Έτσι, κάθε άτομο κινδυνεύει να αντιμετωπίζεται ως εν δυνάμει ύποπτο απλώς και μόνο επειδή κινείται στον δημόσιο χώρο.

Το **ΠΔ 70/2020**, αν και τυπικά θέτει κανόνες για τη χρήση καμερών και άλλων μέσων καταγραφής, αφήνει σημαντικά περιθώρια ερμηνείας στην αστυνομία. Η απαγόρευση της γενικευμένης και διαρκούς επιτήρησης δεν έχει εμποδίσει μέχρι σήμερα την ΕΛ.ΑΣ. να προβαίνει σε εκτεταμένη καταγραφή διαδηλώσεων και αστυνομικών επιχειρήσεων ρουτίνας.
Οι προβλεπόμενες εγγυήσεις μοιάζουν περισσότερο θεωρητικές παρά ουσιαστικές, ιδίως όταν δεν υπάρχει σαφής ενημέρωση για το ποιος καταγράφεται, για πόσο χρόνο διατηρείται το υλικό και πώς μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά πρόσβασης ή διαγραφής.

Τέλος, ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί ο Νόμος **4703/2020** για τις δημόσιες υπαίθριες συναθροίσεις. Αν και ο νόμος αναγνωρίζει ότι η καταγραφή δεν πρέπει να αποτρέπει την άσκηση του δικαιώματος του συνέρχεσθαι, στην πράξη η παρουσία καμερών και η συστηματική βιντεοσκόπηση διαδηλωτών λειτουργεί εκφοβιστικά. Βέβαια, η συνεχής κινηματική δραστηριότητα και οι διαδηλώσεις έχουν περιορίσει την εφαρμογή του νόμου, αλλά όχι σε σημείο που μπορεί να πει κάποιος ότι έχει “περιπέσει σε αχρησία”.

Προετοιμασία

7 tips προετοιμασίας πριν την βιντεοσκόπηση

1.Ασφάλισε τις συσκευές σου.
Για το smartphone σου μην χρησιμοποιείς face recognition ή κλείδωμα με δακτυλικό αποτύπωμα, επειδή είναι εύκολο για την αστυνομία να σε αναγκάσει να το ξεκλειδώσεις. Διάλεξε έναν εξαψήφιο κωδικό.
Διάγραψε ευαίσθητες πληροφορίες που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο εσένα ή άλλους, σε περίπτωση που το κινητό κατασχεθεί.
Για τον υπολογιστή σου ενεργοποίησε κωδικό πρόσβασης με τουλάχιστον 14 χαρακτήρες αποτελούμενο από γράμματα, αριθμούς και σύμβολα.

2.Αν χρησιμοποιείς υπηρεσίες cloud, βεβαιώσου ότι είναι ενεργή η αυτόματη δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας. Σε περίπτωση απώλειας ή κατάσχεσης της συσκευής σου δεν θα χαθούν τα αρχεία σου. Πρόσεξε όμως: οι cloud servers ενέχουν κινδύνους παραβιάσεων ή συνεργασίας των παρόχων με τις αρχές, οπότε να είσαι προσεκτική με την αποθήκευση ευαίσθητου υλικού εκεί για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ιδανικά διάγραφε τα αρχεία αφού τα αποθηκεύσεις στο σπίτι σου.

3. Βεβαιώσου ότι έχεις αρκετό αποθηκευτικό χώρο στο smartphone ή την κάμερά σου. Τα βίντεο και η λήψη σε HD/4K, γεμίζουν γρήγορα τη μνήμη.

4.Φόρτισε τις μπαταρίες των συσκευών σου. Αν πρόκειται να συμμετάσχεις σε μία κινητοποίηση που ενδέχεται να κρατήσει ώρες, τότε πάρε μαζί σου ένα power bank.

5.Ενεργοποίησε τις λειτουργίες αυτόματης καταγραφής ημερομηνίας, ώρας και γεωεντοπισμού (GPS) στο smartphone σου. Το υλικό σου είναι πιο εύκολο να επαληθευτεί όταν καταγράφονται η ημερομηνία, η ώρα και η τοποθεσία του.

6.Αν θέλεις να συμμετάσχεις σε μια κινητοποίηση, δημιούργησε ένα **ιδιωτικό κανάλι επικοινωνίας** με κοντινούς σου ανθρώπους που πρόκειται να συμμετάσχουν επίσης.
Ορίστε ένα χρονικό διάστημα, με την πάροδο του οποίου θα ήταν καλό να γίνει επικοινωνία με δικηγόρο σε περίπτωση που κάποιος/α δεν έχει επικοινωνήσει με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας ή υπάρχουν υποψίες πως έχει συλληφθεί.
Για ασφαλή επικοινωνία, χρησιμοποιήστε το Signal.

7.Καλό είναι να έχεις πάντα έναν **αριθμό δικηγόρου** στις επαφές σου.

Κρυπτογράφηση

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι κρυπτογράφησης. Εμείς προτείνουμε λύσεις που είναι εύχρηστες, παρέχουν μια βασική προστασία των δεδομένων σου και τις έχουμε δοκιμάσει. Για πλήρεις οδηγούς εγκατάστασης και χρήσης επισκέψου τις σελίδες των προτεινόμενων εφαρμογών.

Για υπολογιστές, σκληρούς δίσκους και USB flash drives

VeraCrypt: Δωρεάν λογισμικό κρυπτογράφησης δίσκων ανοιχτού κώδικα. Με το VeraCrypt μπορείς να κρυπτογραφήσεις αρχεία, φακέλους και ολόκληρους σκληρούς δίσκους.

Αποθήκευση κωδικών πρόσβασης

KeePassXC: Διαχειριστής κωδικών πρόσβασης που σου επιτρέπει να αποθηκεύεις με ασφάλεια τους κωδικούς σας σε μια κρυπτογραφημένη (εκτός σύνδεσης) βάση δεδομένων.

Διαμοιρασμός αρχείων

OnionShare: Εργαλείο για τον διαμοιρασμό αρχείων με αυξημένη ιδιωτικότητα, μέσω της δημιουργίας ενός προσωρινού, ιδιωτικού συνδέσμου.

Περιήγηση στο διαδίκτυο

Tor Browser: Πρόγραμμα περιήγησης που δρομολογεί την κίνησή σου μέσω του δικτύου Tor, μειώνοντας την ανίχνευση και αποκρύπτοντας τη δραστηριότητά σου από την πραγματική σου διεύθυνση IP.

VPN

Mullvad: Υπηρεσία VPN που κρυπτογραφεί την κίνηση από τη συσκευή σου προς τον διακομιστή VPN και «αποκρύπτει» τη διεύθυνση IP σου από ιστοσελίδες.

Επικοινωνία

Signal: Εφαρμογή ανταλλαγής μηνυμάτων και κλήσεων με κρυπτογράφηση από άκρο σε άκρο, που προσφέρει πιο ασφαλή επικοινωνία.

Κρυπτογράφηση cloud

Cryptomator: Εργαλείο για την τοπική κρυπτογράφηση αρχείων και φακέλων πριν (ή κατά τη διάρκεια) του συγχρονισμού τους με υπηρεσίες cloud (π.χ. Google Drive, Dropbox).

action

⏰⏳

Λίγο πριν πατήσεις το Rec

Είσαι έτοιμη να σηκώσεις το κινητό σου για να βιντεοσκοπήσεις ένα περιστατικό αστυνομικής βίας. Πριν πατήσεις το rec, αξιολόγησε τον κίνδυνο για μία τελευταία φορά!

Έχε κατά νου ότι, **το φύλο**, **το χρώμα δέρματος**, **η εθνοτική ταυτότητα**, **η ψυχική σου κατάσταση**, **το μεταναστευτικό καθεστώς** ή **προηγούμενη επαφή με το ποινικό σύστημα**, αυξάνουν την ευαλωτότητά σου απέναντι στο ποινικό / δικαστικό σύστημα.

Είσαι μόνος; Τότε αυξάνεται ο κίνδυνος στοχοποίησης από την αστυνομία.

Αξιολόγησε τον χώρο που σε περιβάλλει. Υπάρχουν έξοδοι, π.χ. σε περίπτωση που εγκλωβιστείς κατά την διάρκεια μιας πορείας;

Αν αξιολογήσεις τον κίνδυνο ως πολύ υψηλό για να βιντεοσκοπήσεις ένα περιστατικό η μαρτυρία μνήμης και κάποιες γραπτές σημειώσεις είναι επίσης πολύτιμες! **Η ίδια σου η παρουσία είναι η σημαντικότερη για να νιώσει η αστυνομία ότι δεν μπορεί να δρά ανενόχλητη.**

rec

Ένα βίντεο λέει μια ιστορία. Ιδανικά, κάποιος που δεν είναι παρών στο γεγονός μπορεί να καταλάβει μέσω του βίντεο σου τι συνέβη πραγματικά. Στόχος μιας σωστής καταγραφής μέσω βίντεο ενός περιστατικού αστυνομικής βίας είναι να τεκμηριώνεται το **τί, ποιος, πώς, πού, πότε** και το **γιατί**, από το περιεχόμενο του βίντεο.

Παραδείγματα περιστατικών που έχουν καταγραφεί:
· Ξυλοδαρμοί διαδηλωτών
· Εκτεταμένη χρήση δακρυγόνων σε συνωστισμένο πλήθος
· Ευθεία βολή χειροβομβίδας κρότου λάμψης
· Παραβάσεις του κώδικα κυκλοφορίας από αστυνομικούς
· Σωματικός έλεγχος γυναικών από άνδρες αστυνομικούς
· Παρεμπόδιση δημοσιογραφικού έργου
·Παρεμπόδιση νοσηλευτικού προσωπικού να παράσχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
· Βία προς δικηγόρους/νομικούς παρατηρητές
· Σεξιστικά/ρατσιστικά σχόλια αστυνομικών στον δημόσιο χώρο.

Tip

Συχνά, τα βίντεο με βίαιες ενέργειες της αστυνομίας παρερμηνεύονται/διαστρεβλώνονται στην δικαστική αίθουσα, επειδή οι αστυνομικοί ισχυρίζονται ότι κάτι συνέβη πριν από την έναρξη της βιντεοσκόπησης, το οποίο «δικαιολογούσε» τη χρήση βίας. Μπορούν, για παράδειγμα, να ισχυριστούν ότι το θύμα τους επιτέθηκε ή προσπάθησε να απελευθερώσει τον εαυτό του ή κάποιον άλλο προσαχθέντα/συλληφθέντα. Ιδανικά ξεκίνα να βιντεοσκοπείς πώς εξελίσσεται μια κατάσταση πριν από οποιαδήποτε χρήση βίας. Αν πιστεύεις ότι μια κατάσταση μπορεί να κλιμακωθεί ξεκίνα να βιντεοσκοπείς άμεσα.

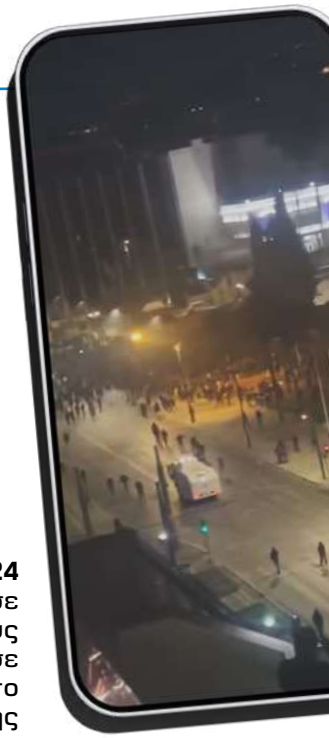
7 Οκτωβρίου 2025
Ξυλοδαρμός διαδηλωτή από δυνάμεις των ΥΑΤ

27 Απριλίου 2025
Χρήση δακρυγόνων και ξυλοδαρμοί πολιτών, που συμμετείχαν σε πολιτική εκδήλωση στον Λόφο Στρέφη.

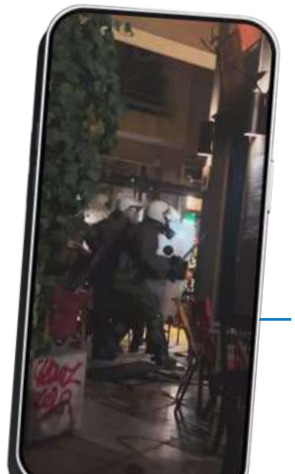
14 Ιουλίου 2025
Επιχείρηση Ο.Π.Κ.Ε. στον οικισμό Ρομά Γέρακα

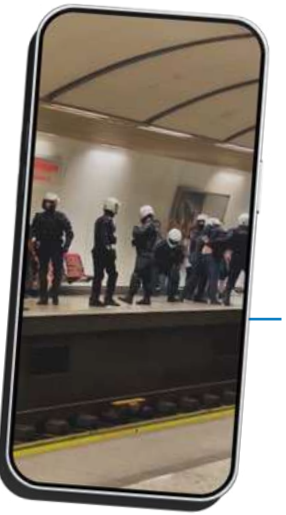
7 Μαρτίου 2025
Διάλυση συγκέντρωσης στο Σύνταγμα με χρήση δακρυγόνων, χειροβομβίδων κρότου λάμψης και κανονιού νερού.

22 Μαρτίου 2024
Επίθεση ΥΑΤ σε κρατούμενους που βρίσκονταν σε απεργία πείνας στο κέντρο κράτησης Κορίνθου.

7 Σεπτεμβρίου 2025
Επίθεση ΥΑΤ με χειροβομβίδες κρότου λάμψης σε μπαρ.

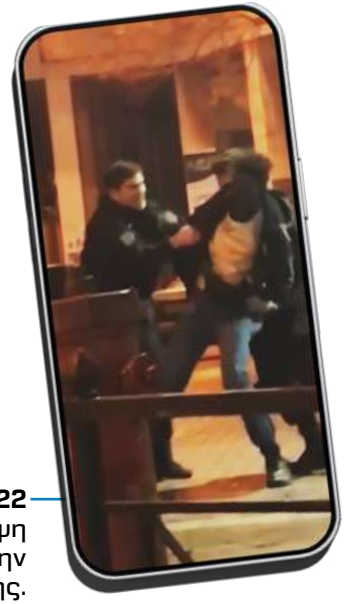
16 Ιουνίου 2023
Σύλληψη διαδηλωτή στην αποβάθρα της στάσης μετρό Πανεπιστήμιο.

6 Δεκεμβρίου 2023
Βανδαλισμός εισόδου πολυκατοικίας και ρίψη δακρυγόνων σε εσωτερικό χώρο από δυνάμεις των ΥΑΤ.

19 Αυγούστου 2022
Εισβολή ΥΑΤ και ΟΠΚΕ στο camp του Ελαιώνα.

9 Φεβρουαρίου 2022
Βίαιη σύλληψη μετανάστη στην πλατεία Βάθης.

👀

Πολύτιμα στοιχεία

Πρωταρχικό σου μέλημα είναι να επικεντρώνεσαι στο γεγονός που συμβαίνει μπροστά σου. Υπάρχουν όμως στοιχεία/λεπτομέρειες που προσφέρουν ακόμη περισσότερο βάθος στο γεγονός και είναι χρήσιμα για την επαλήθευση, περαιτέρω έρευνα, δημοσιοποίηση και χρηστικότητα του υλικού στην δικαστική αίθουσα.

Διακριτικά στις στολές των αστυνομικών

Η συζήτηση για την υποχρέωση να φέρουν διακριτικά στις στολές τους για λόγους ταυτοποίησης, ελέγχου και λογοδοσίας οι αστυνομικοί χάνεται πίσω στον χρόνο και έρχεται στην επιφάνεια μετά από σκληρά περιστατικά αστυνομικής βίας και την ακόλουθη κοινωνική κατακραυγή.

Μέχρι σήμερα όμως (αρχές 2026) καμία κυβέρνηση δεν είχε την θέληση να εφαρμόσει καθολικά το συγκεκριμένο μέτρο, με αποτέλεσμα πολλοί αστυνομικοί να έχουν γλιτώσει πιθανή καταδίκη λόγω αδυναμίας ταυτοποίησης. Η εφαρμογή του μέτρου φαίνεται να συναντά και αντιστάσεις από το εσωτερικό της αστυνομίας, με τους αστυνομικούς να λειτουργούν με βάση εσωτερικούς, άγραφους κώδικες αλληλοσυγκάλυψης.

Το αποτέλεσμα είναι κάποιοι να φέρουν διακριτικά, κάποιοι να μην φέρουν, άλλα διακριτικά να είναι καλυμμένα με αυτοκόλλητα και άλλα να μην είναι ευανάγνωστα λόγω μεγέθους ή να κρύβονται κάτω από άλλα εξαρτήματα στις στολές.

Επομένως υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να μην διακρίνονται στοιχεία ταυτοποίησης των αστυνομικών στις στολές τους για να καταγράψεις. Η απουσία διακριτικών αποτελεί όμως από μόνη της ένα στοιχείο άξιο καταγραφής, για να αναδειχθεί το μοτίβο της συγκάλυψης της αστυνομικής βίας.

Θεωρητικά, σύμφωνα με την **απόφαση Αριθμ. 7012/6/103-οζ'**, που δημοσιεύτηκε στις 01/04/2021 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως οι αστυνομικές μονάδες είναι υποχρεωμένες να φέρουν "ειδικά διακριτικά δηλωτικά ταυτότητας". Στην απόφαση δεν αναφέρονται οι αστυνομικές μονάδες ΔΙ.Α.Σ. και ΕΚΑΜ.

ΥΑΤ(πρώην ΜΑΤ)(Υποδιεύθυνση Αποκατάστασης Τάξης) και ΥΜΕΤ(Υποδιεύθυνση Μέτρων Τάξης)

Ειδικό διακριτικό δηλωτικό ταυτότητας, το οποίο αποτελεί συνδυασμό του αριθμού της διμοιρίας στην οποία ανήκει και του αύξοντος αριθμού που αντιστοιχεί σε κάθε μέλος που συγκροτεί τη διμοιρία αυτή. **Φέρεται στο πίσω μέρος του κράνους.**

Σημείωση
Τα διάφορα σχήματα που φέρουν στα κράνη τους αστυνομικοί των ΥΑΤ και ΥΜΕΤ χρησιμεύουν στην μεταξύ τους αναγνώριση και δεν αποτελούν ειδικό διακριτικό δηλωτικό ταυτότητας.

ΔΡΑΣΗ (Ομάδες Ειδικών Δράσεων)

Ειδικό διακριτικό δηλωτικό ταυτότητας το οποίο αποτελείται από το κεφαλαίο γράμμα «Δ», δηλωτικό της Ομάδας που αντιπροσωπεύει, τον αριθμό της Ομάδας και τον αύξων αριθμό του μέλους αυτής. Τους δύο αριθμούς διαχωρίζει μία παύλα (π.χ. Δ20-1). Κάτω από το ειδικό διακριτικό, με τη μορφή προσθαφαιρούμενης διάταξης, φέρεται η λέξη «ΔΡΑΣΗ». **Φέρεται επί του άνω μέρους της οπίσθιας πλευράς του προστατευτικού εξοπλισμού του κορμού.**

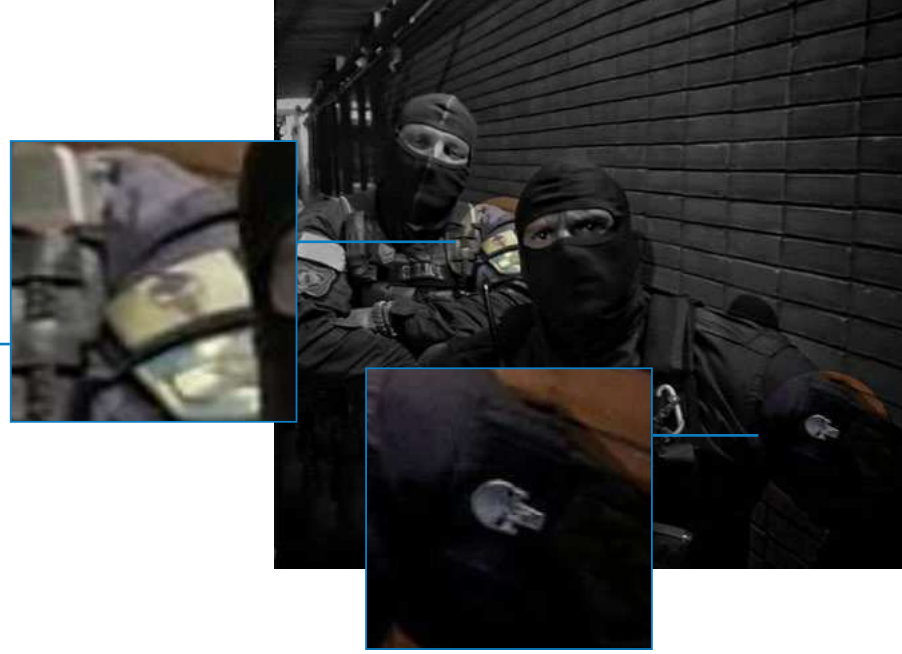

πολύτιμα στοιχεία

Ο.Π.Κ.Ε. (Ομάδες Πρόληψης και Καταστολής Εγκληματικότητας)

Ειδικό διακριτικό δηλωτικό ταυτότητας το οποίο αποτελείται από το κεφαλαίο γράμμα «Κ», δηλωτικό της Ομάδας που αντιπροσωπεύει, τον αριθμό της Ομάδας και τον αύξων αριθμό του μέλους αυτής. Τους δύο αριθμούς διαχωρίζει μία παύλα. **Φέρεται στο μέσο του άνω μέρους των χειρίδων(μανικιών) και σε απόσταση 1 εκατοστό από το σημείο συρραφής αυτών με τον κυρίως κορμό.**

Πολλές φορές αστυνομικοί φέρουν και άλλα, προσωπικά διακριτικά στις στολές τους, όπως ραφτά με σύμβολα, τα οποία κανονικά απαγορεύονται βάσει του εσωτερικού κανονισμού. Η καταγραφή αυτών των στοιχείων έχει νόημα για την μελέτη του εσωτερικού κώδικα της αστυνομικής υποκουλτούρας, του λεγόμενου **thin blue line**, που όπως έχει αναδειχθεί και στην Ελλάδα και στο εξωτερικό συνδέεται βαθιά με τον εθνικισμό και τον φασισμό, αλλά και τους μηχανισμούς συγκάλυψης μεταξύ των αστυνομικών.

Αρχιφύλακες, Υπαρχιφύλακες, Αστυφύλακες, Ειδικοί Φρουροί

Πλακίδιο από ανοξείδωτο μέταλλο ή άλλο κατάλληλο υλικό χρώματος ασημί, στο οποίο έχει χαραχθεί, σε μαύρη απόχρωση, ο αριθμός Μητρώου του ένστολου προσωπικού (αρχιφύλακα, υπαρχιφύλακα, αστυφύλακα, ειδικού φρουρού).**Φέρεται στη βάση των επωμίδων του μανικιού.**

Το περιβάλλον,

όπως **οδοί, πινακίδες, μνημεία, χαρακτηριστικά κτίρια, μαγαζιά και γκραφίτι.** Είναι χρήσιμα στοιχεία για να επαληθεύσουμε την τοποθεσία, τον χρόνο και το πλαίσιο ενός βίντεο.

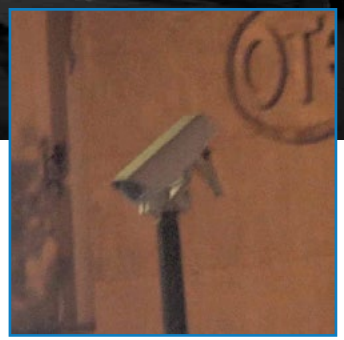

πολύτιμα στοιχεία

Άλλες cctv κάμερες

στον περιβάλλοντα χώρο, σε σπίτια, μαγαζιά ή δημόσιες κάμερες.

Το υλικό από παρακείμενες κάμερες είναι ένα στοιχείο που μπορεί να φανεί χρήσιμο σε περαιτέρω έρευνα ενός περιστατικού. Σε πολλά περιστατικά αστυνομικής βίας έχουν υπάρξει υπόνοιες για κατάσχεση υλικού από παρακείμενες κάμερες από αστυνομικούς με σκοπό την συγκάλυψη. Πολλές φορές επίσης στην διαδικασία της προανάκρισης αστυνομικοί "παραλείπουν" να συλλέξουν τέτοιο υλικό.

Από έρευνα του Copwatch GR: δύο συστήματα καμερών από καταστήματα κοντά στο σημείο της δολοφονίας του Κώστα Φραγκούλη από αστυνομικό της ομάδας ΔΙ.ΑΣ. στις 5 Δεκεμβρίου 2022.

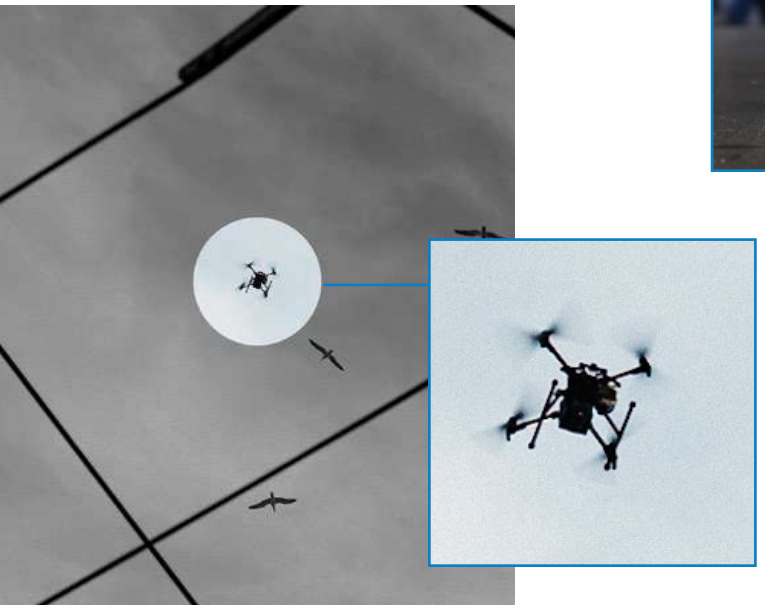
Εικόνα από την καταδίωξη του Κώστα Φραγκούλη από δύο μοτοσικλέτες της ομάδας ΔΙ.ΑΣ. Η εικόνα προέρχεται από κάμερα παρακείμενου καταστήματος.

Εξοπλισμός και τεχνικά μέσα που χρησιμοποιεί η αστυνομία.

Δακρυγόνα, χειροβομβίδες κρότου λάμψης,σπρέι πιπεριού, πυροβόλα όπλα, φορητές κάμερες, bodycams, γκλοπς, κανόνι νερού, drones.

Καταγραφή της συμπεριφοράς των αστυνομικών μετά το τέλος του περιστατικού

π.χ.παραμένουν,επιτρέπουν πρόσβαση,εμποδίζουν δημοσιογράφους.

Καταγραφή των τακτικών της αστυνομίας

π.χ. κορδόνι σε μια πορεία, συντονισμένη επιχείρηση για συλλήψεις από την ομάδα Δράση ή βιντεοσκόπηση πολιτών, είναι πολύτιμη για την ανάλυση της συνολικής επιχειρησιακής δράσης τους.

dos and don’ts

Μείνε ήρεμος και επικεντρώσου στο περιστατικό.

Κινήσου παράλληλα με τα γεγονότα. Κράτα σταθερό ρυθμό, μην τρέχεις πανικόβλητα. Κράτα το smartphone σταθερό. Αν δυσκολεύεσαι, εστίασε το βλέμμα σου σε ένα συγκεκριμένο σημείο στην οθόνη.

Ενημέρωσε τους εμπλεκόμενους αστυνομικούς ότι βιντεοσκοπείς. Μην παρεμβαίνεις. Το τι θεωρείται «παρέμβαση» είναι υποκειμενικό από την πλευρά της αστυνομίας, επομένως είναι προτιμότερο να κρατάς απόσταση τουλάχιστον περίπου ενός μέτρου από το περιστατικό όσο καταγράφεις

Κράτα την κάμερα ή το smartphone κοντά στο σώμα σου, ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος να σου το αρπάξουν ή να υποστεί ζημιά.

Τράβα σε οριζόντια θέση (landscape) με ευρυγώνια λήψη. Απόφυγε τις πολύ κοντινές λήψεις (close-ups), που συχνά στερούνται πλαισίου/συμφραζομένων (π.χ. τι κάνουν οι άλλοι αστυνομικοί).

Μην σχολιάζεις κατά τη διάρκεια της λήψης. Τα σχόλια σε αποσπούν, μπορεί να σε κάνουν να χάσεις σημαντικές λεπτομέρειες και να μειώσουν την αξιοπιστία του υλικού. Μετά το περιστατικό, αν θεωρείς απαραίτητο να δώσεις επιπλέον πληροφορίες, περιορίσου σε αντικειμενικά γεγονότα και απόφυγε την έκφραση συναισθημάτων. Σημείωσε ώρα, ημερομηνία και τοποθεσία και πρόσθεσε την προσωπική σου μαρτυρία.

Χρησιμοποίησε σταθερά, συνεχόμενα πλάνα. Απόφυγε τα απότομα zoom.

Απόφυγε απότομες κινήσεις. Οι απότομες κινήσεις ή το να βάλεις το χέρι στην τσέπη για να πιάσεις το κινητό μπορεί να κλιμακώσουν την ένταση ή να επιδεινώσουν την κατάσταση.

Τραυματίστηκες από επίθεση της αστυνομίας;

Η καταγραφή και τεκμηριώση του τραυματισμού σου έχουν μεγάλη αξία για την ανάδειξη του περιστατικού και μπορούν να φανούν χρήσιμες σε μια δικαστική αίθουσα.

1.Φρόντισε να καταγράψεις την μαρτυρία σου.
Αν δεν είσαι σε θέση να το κάνεις μόνος σου λόγω κάποιου σοβαρού τραυματισμού, ζήτησε την βοήθεια ενός φιλικού σου προσώπου. Παρακάτω θα βρεις ένα παράδειγμα μιας σωστά δομημένης και ολοκληρωμένης μαρτυρίας.

> **8 Δεκεμβρίου 2025 19:00**
> Στις 6 Δεκεμβρίου 2025 συμμετείχα σε διαδήλωση για την επέτειο της δολοφονίας του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου. Στις 21:00 δυνάμεις των ΜΑΤ επιτέθηκαν στην διαδήλωση στην συμβολή των οδών Πανεπιστημίου και Εμμανουήλ Μπενάκη κάνοντας χρήση δακρυγόνων και χειροβομβίδων κρότου λάμψης. Κατά την διάρκεια της επίθεσης δέχτηκα χτύπημα με γκλομπ στο κεφάλι. Το αποτέλεσμα ήταν μια πληγή στο πίσω μέρος του κεφαλιού. Ζαλίστηκα από το χτύπημα και έπεσα κάτω. Η φίλη μου με σήκωσε πάνω και αποχωρήσαμε από το σημείο.
>
> Στις 21:35 μεταβήκαμε στα επείγοντα του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Γεώργιος Γεννηματάς». Εκεί στις 22:15 εξετάστηκα από γιατρούς. Μου βεβαιώθηκε κρανιοεγκεφαλική κάκωση και οι γιατροί προχώρησαν σε συρραφή του τραύματος. Στις 22:30 πραγματοποίησαν αξονική εγκεφάλου, όπου διαπιστώθηκε επισκληρίδιο αιμάτωμα. Στις 22:45 μου τοποθέτησαν φλεβοκαθετήρα και ορό και μου έκαναν εξετάσεις αίματος. Επιπλέον έγινε αδρός νευρολογικός έλεγχος, ο οποίος ήταν αρνητικός, Στις 00:15 της 7ης Δεκεμβρίου έκανα τις δεύτερες εξετάσεις αίματος και διαπιστώθηκε ότι τα επίπεδα αιμοσφαιρίνης ήταν σταθερά. Νοσηλεύτηκα στο νοσοκομείο για ένα 24ωρο έως τις 23:00 της 7ης Δεκεμβρίου. Καθ'όλη την διάρκεια της νοσηλείας μου είχα έντονους πονοκεφάλους, ζαλάδες και αυπνία. Τα ίδια συμπτώματα, ηπιότερα μεν, συνεχίζονται μέχρι και σήμερα.

2.Φρόντισε να φωτογραφίσεις σωστά τον τραυματισμό σου.
Βγάλε πολλές φωτογραφίες. Ιδανικά κάτω από δυνατό, φυσικό φώς φωτογράφισε τους τραυματισμούς σου από πολλαπλές γωνίες. Βγάλε μια ολόσωμη φωτογραφία. Κάνε μεσαίες και κοντινές λήψεις. Στις κοντινές λήψεις κράτησε δίπλα στον τραυματισμό σου, (μώλωπα, γδάρσιμο ή πληγή) ένα καθημερινό αντικείμενο, πχ ένα κέρμα ή έναν αναπτήρα για να υπογραμμίσεις το μέγεθός του. Τέλος, σημείωσε πότε ακριβώς έβγαλες τις φωτογραφίες.

Ομαδική βιντεοσκόπηση κατά την διάρκεια μιας κινητοποίησης

Βοηθάει να έχεις πάντα μία ή και περισσότερους συνεργάτες μαζί σου. Με ή και χωρίς κάμερα.

Ο ένας βιντεοσκοπεί, η άλλη παρατηρεί το περιβάλλον και σε βοηθάει να κινηθείς ενώ βιντεοσκοπείς. Ο συνεργάτης σου μπορεί να σου υποδείξει και επιπλέον στοιχεία άξια να καταγραφούν. Κρατάτε η μία τον άλλον στο οπτικό σας πεδίο για ασφάλεια.

Αν υπάρχει κίνδυνος σύλληψης και το υλικό σου είναι σε κίνδυνο, μπορείς να δώσεις την κάρτα μνήμης σε μία συνεργάτη σου για ασφαλή φύλαξη. Βάλε άδεια κάρτα και συνέχισε.

Αν είστε περισσότεροι άνθρωποι με πρόθεση να βιντεοσκοπήσετε, κάντε το ταυτόχρονα από πολλαπλές γωνίες. Οι **λήψεις από πολλαπλές γωνίες** μπορούν να προσφέρουν μια πιο σφαιρική εικόνα, να συμβάλλουν στην ανασυγκρότηση ενός περιστατικού και στην δημιουργία 3D αναπαραστάσεων.

- **Τραβήξτε μια γενική λήψη και τον ορίζοντα.**
- **Τραβήξτε σε κύκλο 360º.**
- **Τραβήξτε ευρείες λήψεις από τα τέσσερα σημεία.**
- **Τραβήξτε μεσαίες λήψεις από τα τέσσερα σημεία.**
- **Τραβήξτε κοντινές λήψεις σε βασικά αποδεικτικά στοιχεία**

Χωρίς ίντερνετ

Μπορεί να μην έχει εφαρμοστεί ακόμη στην Ελλάδα, όμως σε πολλές περιπτώσεις — από το Ιράν έως την Ινδία, την Ινδονησία, το Νεπάλ, την Ουκρανία, την Υεμένη και την Παλαιστίνη — οι κρατικές αρχές έχουν προχωρήσει σε πλήρεις διακοπές ή σε σοβαρές επιβραδύνσεις της πρόσβασης στο διαδίκτυο. **Σε μια τέτοια συνθήκη, ενδέχεται να χρειαστεί να δημιουργήσεις αντίγραφα ασφαλείας από το κινητό σου επιτόπου, με περιορισμένη ή μηδενική πρόσβαση στο ίντερνετ και χωρίς τη δυνατότητα χρήσης φορητού υπολογιστή.** Η ανάγκη αυτή μπορεί να προκύψει και κατά την διάρκεια μιας κινητοποίησης, που συμμετέχουν εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι, όπως συνέβη και στην συγκέντρωση για τα δύο χρόνια από το έγκλημα των Τεμπών στις 28 Φεβρουαρίου 2025, όπου πολλές φορές χανόταν το σήμα των κινητών τηλεφώνων.

Οι επιλογές σου για τη δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας σε τέτοιες περιπτώσεις είναι οι εξής:

1.Χρήση on-the-go drives (μια κατηγορία USB flash drives που συνδέονται απευθείας στο κινητό σου). Εναλλακτικά, μπορείς να χρησιμοποιήσεις καλώδιο που συνδέει έναν εξωτερικό σκληρό δίσκο με το κινητό.

2.Χρήση ασύρματου σκληρού δίσκου ή USB stick. Το πλεονέκτημα των ασύρματων μέσων είναι ότι μπορούν να συνδεθούν ταυτόχρονα πολλοί χρήστες· το μειονέκτημα είναι ότι χρειάζονται φόρτιση, σε αντίθεση με τα ενσύρματα που τροφοδοτούνται από το ίδιο το κινητό. Ένα ακόμη μειονέκτημα είναι ότι δεν επιτρέπουν την κρυπτογράφηση μέσω του κινητού. Σε αυτή την περίπτωση, μπορείς να κρυπτογραφήσεις τα αρχεία πριν τη μεταφορά χρησιμοποιώντας εφαρμογές όπως το RAR — πρόσεξε μόνο να μην ξεχάσεις τον κωδικό πρόσβασης.

Για την επικοινωνία κατά τη διάρκεια διακοπών ή επιβραδύνσεων του διαδικτύου, έχουν διαδοθεί τα τελευταία χρόνια λύσεις που βασίζονται σε **τεχνολογία mesh** και **peer-to-peer** συνομιλίες, όπως το bitchat.

Tips για την αποχώρηση από το πεδίο

Αφού καταγράψεις ένα περιστατικό αστυνομικής βίας/αυθαιρεσίας πρώτο κύριο μέλημά σου είναι να απομακρυνθείς από το πεδίο με γνώμονα την προσωπική σου ασφάλεια, την διαφύλαξη του υλικού σου και την προστασία τρίτων, που πιθανώς εκτίθενται από αυτό.

Αν υπάρχει κίνδυνος να σου κατασχεθεί από την αστυνομία η συσκευή κινητού ή η κάμερα που κατέγραψες την αστυνομική βία

·Βγάλε την κάρτα μνήμης από την συσκευή και κρύψε την κάπου, μέχρι να βρίσκεσαι στην ασφάλεια του σπιτιού σου ή δώσε την σε ένα φίλο σου. Προσοχή οι κάρτες μνήμης είναι μικρές και εύκολες να χαθούν, αλλά και εύθραυστες με κίνδυνο να χαθουν σημαντικά αρχεία. Μόνο αν υπάρχει πραγματικός κίνδυνος να τις αποσπάσεις από τις συσκευές καταγραφής. Ιδανικά φύλαξέ τες στο προστατευτικό κουτάκι τους.

·Έχε ενεργοποιημένο το cloud σου για back up του υλικού και σβήσε το από την συσκευή (βλ. σελ. 23).

·Ανέβασε το υλικό κατευθείαν από το πεδίο στην πλατφόρμα Film The Police (βλ. παρακάτω) και έπειτα σβήσε το.

·Αν έχεις υλικό που πιθανώς μπορεί να επιφέρει ποινικές ευθύνες σε άλλα άτομα και θεωρείς μεγάλη την πιθανότητα να πέσει στα χέρια της αστυνομίας, τότε διάγραψέ το/κάνε format την SD card σου κατά την αποχώρησή σου.

·Αν πρέπει να διαγράψεις το υλικό τότε προσπάθησε πριν το διαγράψεις να το στείλεις σε κάποιο έμπιστο άτομο σου μέσω κάποιας εφαρμογής με end-to-end encryption όπως το signal. Δεν είναι ιδανική λύση, καθώς τέτοιες εφαρμογές αφαιρούν τα ενσωματωμένα μεταδεδομένα από το αρχείο(βλ. σελ. 51), αλλά είναι προτιμότερη από το να χάσεις ένα πολύτιμο βίντεο.

·Αν είσαι σε πορεία ή κινητοποίηση και έχεις camera κράτα την σε εμφανές σημείο πάνω σου όταν αποχωρείς, η εμπειρία έχει δείξει ότι η αστυνομία θα το εκλάβει σαν αποτρεπτικό παράγοντα και δεν θα σε ενοχλήσει τόσο εύκολα.

·Αποχώρησε αν είναι δυνατόν μαζί με άλλους φωτορεπόρτερ από το σημείο.

🤔

Αποτίμηση

Αφού πάρεις μια ανάσα, καλό είναι να πάρεις λίγο χρόνο για αναστοχασμό. Κάθε δράση είναι τόσο καλή όσο η προετοιμασία της αλλά και η η αποτίμησή της.

· Ξέχασες κάτι στην προετοιμασία;

· Τι πήγε καλά στην τεχνική λήψης; Τι πρέπει να βελτιώσεις;

· Υπήρξε σημείο όπου απειλήθηκε η ασφάλειάς σου από κάποιον λανθασμένο χειρισμό; Τι διαφορετικό θα έκανες;

· Υπήρξαν ηθικά διλήματα (π.χ. Λήψεις προσώπων που δεν χρειαζόταν); Πώς τα διαχειρίστηκες;

Μεταφορά και αποθήκευση οπτικοακουστικού υλικού

Μεταφορά-αποθήκευση-αρχειοθέτηση

Έχεις βιντεοσκοπήσει ένα περιστατικό αστυνομικής βίας. Επέστρεψες στο σπίτι σου με ασφάλεια και είσαι έτοιμη να μεταφέρεις/αποθηκεύσεις τα αρχεία σου.

Μεταφορά είναι η μετακίνηση οπτικοακουστικού υλικού από μία συσκευή ή τοποθεσία σε μία άλλη. **Ιδανικά, το αποτέλεσμα μιας μεταφοράς είναι ένα αρχείο πλήρες, αναλλοίωτο και στην γνήσια αρχική του μορφή.**
Αν η μεταφορά δεν γίνει σωστά, τα βίντεο μπορεί εύκολα να αλλοιωθούν, να καταστραφούν ή να αποσυνδεθούν από τα ενσωματωμένα μεταδεδομένα τους. Στο στάδιο αυτό χρειάζεται προσοχή καθώς η μεταχείριση των αρχείων με λάθος τρόπο επηρεάζει την μετέπειτα δυνατότητα επαλήθευσής τους και τελικά την πιθανή χρηστικότητά τους σαν αποδεικτικό στοιχείο σε μια δικαστική αίθουσα.

Εκτός αν ανεβάζεις απευθείας στο Διαδίκτυο από την κάμερά ή το κινητό σου, η πρώτη μεταφορά που κάνεις συνήθως μετά την βιντεοσκόπηση είναι η μεταφόρτωση από την SD card της κάμερας ή του smartphone σε έναν υπολογιστή.

Αντίγραψε τα **ακατέργαστα** (raw), πρωτότυπα αρχεία βίντεο απευθείας στις συσκευές αποθήκευσης χωρίς να τα τροποποιήσεις με κανέναν τρόπο.

Μην αλλάζεις τη σειρά των αρχείων ή τα ονόματα τους.

Τήρησε τον κανόνα 3-2-1 για την δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας.
3: Διατήρησε τρία συνολικά αντίγραφα των δεδομένων σου — το πρωτότυπο και δύο επιπλέον αντίγραφα ασφαλείας.
2: Αποθήκευσε τα αντίγραφα σε δύο διαφορετικά είδη μέσων (π.χ. εξωτερικό σκληρό δίσκο και laptop).
1: Κράτησε τουλάχιστον ένα αντίγραφο εκτός φυσικής τοποθεσίας (off-site), ώστε να προστατεύεσαι από κλοπή, φωτιά ή φυσικές καταστροφές.

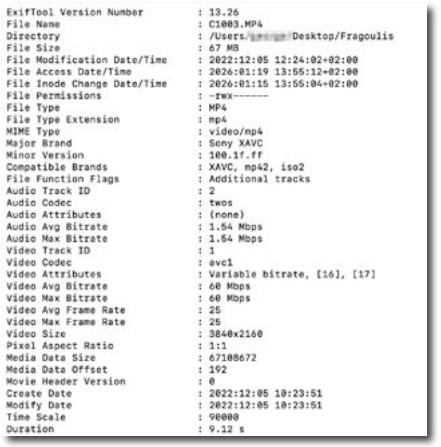
Έλεγξε την μεταφορά σου
Μην διαγράψεις το υλικό από την κάρτα ή την κάμερα μέχρι να έχεις επιβεβαιώσει ότι τα αρχεία έχουν αντιγραφεί/μεταφερθεί σωστά. Ένας απλός, αλλά όχι αλάνθαστος, τρόπος είναι να ελέγξεις αν τα μεγέθη των αρχείων και ο αριθμός τους ταιριάζουν, και να αναπαράγεις ένα δείγμα από τα βίντεο.

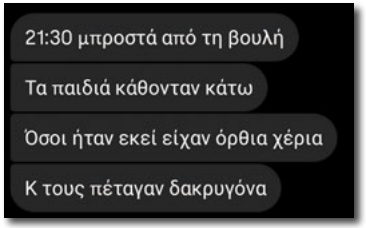
Αν θες να επεξεργαστείς με οποιονδήποτε τρόπο το βίντεο, τότε δημιούργησε ένα αντίγραφο για αυτόν τον σκοπό. **Πάντα να κρατάς το πρωτότυπο αρχείο ανέπαφο!**

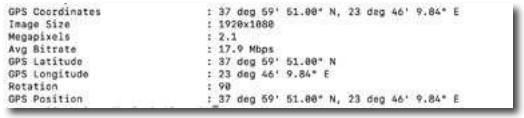
Αρχειοθέτηση: Αν σκοπεύεις να διατηρήσεις αρχείο περιστατικών αστυνομικής βίας, δες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το νομικό πλαίσιο (σελ. 14).

μεταδεδομένα

Τα μεταδεδομένα(metadata) είναι τα δεδομένα που περιγράφουν άλλα δεδομένα(data about data). Μεταδεδομένο θεωρείται κάθε πληροφορία που αφορά το ίδιο το βίντεο. Τα μεταδεδομένα μπορεί να είναι ενσωματωμένα στο αρχείο βίντεο, π.χ. η ώρα και η ημερομηνία δημιουργίας, η τοποθεσία, το μοντέλο smartphone ή κάμερας. Τα ενσωματωμένα μεταδεδομένα ενός βίντεο είναι απαραίτητα για την επαλήθευση της γνησιότητας ενός βίντεο.

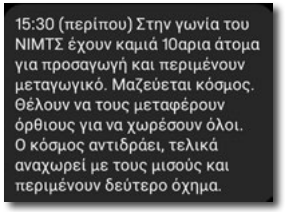

Προσαγωγή 17χρονης από αστυνομικούς με πολιτικά και παράνομη κράτησή της	18-11-2020			ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	ΜΑΤ
Αστυνομικός σκηνοθετεί βία κατά αστέγου	24-12-2020	3.797.587.675.356.570	23.733.564.889.654.800	ΑΘΗΝΑ	Γενικός Αστυνομικός Υπηρεσίας
Επίθεση των ΜΑΤ σε φωτορεπόρτερ	27-01-2021	4.063.633.478.833.770	22.944.429.254.250.400	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	ΜΑΤ
Τραυματισμός 15χρονης στο κεφάλι από χαροβουβίδα κρότου λάμψης	18-03-2021			ΑΘΗΝΑ	ΜΑΤ
Σύλληψη και επαναπρωθηση Zakaria Belmoudden από αστυνομικούς	19-04-2021	40.632.715.262.908.600	22.940.853.768.503.200	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	Αστυνομικοί με πολιτικά
Παρακώλυση διαδικασίας καταγγελίας βιασμού	25-08-2021			ΑΘΗΝΑ	Γενικός Αστυνομικός Υπηρεσίας
Σύλληψη αστυνομικού ως εγκέφαλου για διακίνηση ναρκωτικών	18-06-2022			ΑΘΗΝΑ	
Βία κατά διαηγόρων	04-09-2022	3.798.661.657.613.310,00	2.373.492.906.303.490	ΑΘΗΝΑ	ΜΑΤ
Βανδάψμος πυροβολισμός του 17χρονου Χρήστου Μιχαλόπουλου	12-11-2023	38.301.871.931.268.000	2.315.789.369.277.530	ΒΟΙΩΤΙΑ	ΟΠΚΕ
Βασανιστήρια σε 31χρονο κρατούμενο στην Αμυγδαλέζα	15-03-2024	381.118.992.851.307	23.744.011.167.001.500	ΑΜΥΓΔΑΛΕΖΑ	Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης

Μεταδεδομένα θεωρούνται και όσες πληροφορίες περιέχονται σε μία γραπτή ή προφορική μαρτυρία που αποστέλλεται συμπληρωματικά προς το οπτικοακουστικό υλικό. Μεταδεδομένα είναι και πληροφορίες που εξάγονται από το οπτικοακουστικό υλικό για την δημιουργία μιας βάσης δεδομένων, π.χ. η αστυνομική μονάδα που ενεπλάκη, ο χώρος κράτησης, τα τεχνικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν.

Ασφαλής διαγραφή δεδομένων

Αρχεία που διαγράφονται με μια απλή ενέργεια διαγραφής είναι εύκολο να ανακτηθούν. Πολλοί χρήστες που επιθυμούν να διαγράψουν με ασφάλεια ευαίσθητα δεδομένα, ώστε να είναι βέβαιοι ότι δεν μπορούν να ανακτηθούν, προχωρούν σε πολλαπλά format καρτών μνήμης και σκληρών δίσκων και σε πολλαπλές εγγραφές («overwriting») των αρχείων με άλλα δεδομένα, μέσω εξειδικευμένων λογισμικών.

Η πιο αξιόπιστη και απλή ασπίδα απέναντι στην ανάκτηση διαγραμμένου υλικού είναι η κρυπτογράφηση του σκληρού δίσκου. Σε αυτή την περίπτωση, κάθε εργαλείο ψηφιακής ανάλυσης (forensic) απαιτεί τον κωδικό κρυπτογράφησης για να μπορέσει να διαβάσει οτιδήποτε — ακόμη και αν τα αρχεία έχουν διαγραφεί «απλά».

Πλατφόρμα film the police

Πλατφόρμα film the police

Αφού μεταφέρεις και αποθηκεύσεις τα αρχεία σου ήρθε η ώρα για την αποστολή τους μέσω της πλατφόρμας Film The Police.

Στα πρώτα πέντε χρόνια λειτουργίας του Copwatch GR (2020-2025) λάβαμε τον μεγαλύτερο όγκο οπτικοακουστικού υλικού μέσω direct messages στο instagram. Η κίνηση της πληροφορίας ήταν χρονοβόρα, δυσκόλευε σημαντικά την διαδικασία επαλήθευσης και την αρχειοθέτηση και είχε σημαντικά κενά ασφαλείας. Το instagram όπως και άλλες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, αλλά και chats όπως το telegram, το signal και το whats-app αφαιρούν από τα βίντεο τα ενσωματωμένα μεταδεδομένα.

Οι καλεσμένες διαμαρτυρίες για την επέτειο των δύο χρόνων για έγκλημα των Τεμπών ήταν κομβικές για την σύλληψη της ιδέας της πλατφόρμας. Μετά από κάλεσμα που απευθύναμε στην ψηφιακή μας κοινότητα για καταγραφή μέσω βίντεο της αστυνομικής βίας, η ανταπόκριση ήταν πολύ μεγάλη. Μας στάλθηκε με όλους τους προαναφερθέντες τρόπους οπτικοακουστικό υλικό, που καταφέραμε να διαχειριστούμε μετά βίας με τα παλιά εργαλεία και τις παλιές μεθόδους μας. Η ανάγκη για την δημιουργία μιας νέας υποδομής ήταν πλέον επιτακτική.

Μέσω της δημιουργίας αυτής της πλατφόρμας θέλουμε να ανακατευθύνουμε τους ανθρώπους που επιθυμούν να μας στείλουν οπτικοακουστικό υλικό σε ένα περιβάλλον που αυξάνει την δυνατότητα επαλήθευσης από πλευράς μας και επομένως την περαιτέρω χρηστικότητα του υλικού ως αποδεικτικό στοιχείο. Επιπρόσθετα διευκολύνει την διαδικασία αρχειοθέτησης και σύνδεσης με το αρχείο αστυνομικής βίας που διατηρούμε.

Το οπτικοακουστικό υλικό που ανεβάζεις αποθηκεύεται και φυλάσσεται σε ασφαλείς servers σε συνεργασία με το ίδρυμα Qurium και σε κρυπτογραφημένους σκληρούς δίσκους που διατηρούμε σε διαφορετικές φυσικές τοποθεσίες. Τα προσωπικά δεδομένα σου, αλλά και αυτών που εμφανίζονται στα βίντεο, ανωνυμοποιούνται. Το οπτικοακουστικό υλικό που δημοσιοποιείται έχει πρώτα επεξεργαστεί από την πλευρά μας για να αποφευχθεί η ενοχοποίηση τρίτων. Τέλος η χαρτογράφηση/ οπτικοποίηση του υλικού και η δημοσιοποίησή του δημιουργούν ένα ζωντανό αρχείο αστυνομικής βίας.

Στην πλατφόρμα Film the Police

· Μεταφέρεται το πρωτότυπο αρχείο με τα ενσωματωμένα μεταδεδομένα του.

· Μπορούμε να συνδέσουμε το βίντεο απευθείας με την πρωτογενή πηγή, εσένα, να επικοινωνήσουμε μαζί σου και να ζητήσουμε διευκρινήσεις.

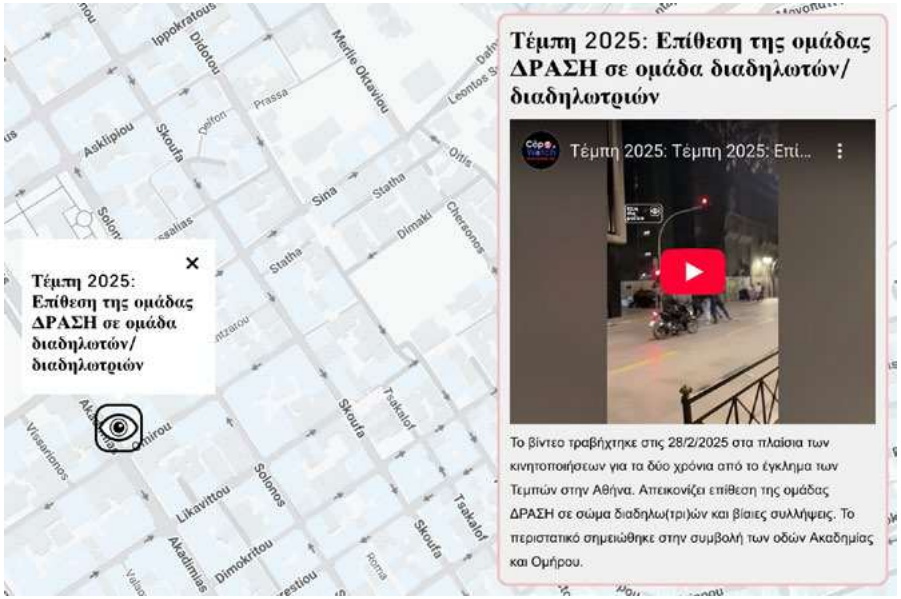
· Η φόρμα που καλείσαι να συμπληρώσεις μας βοηθάει να απαντήσουμε βασικά ερωτήματα για το πρωτόκολλο επαλήθευσής μας.
Τι, Ποιός, Πού, Πότε, Γιατί, Πώς;

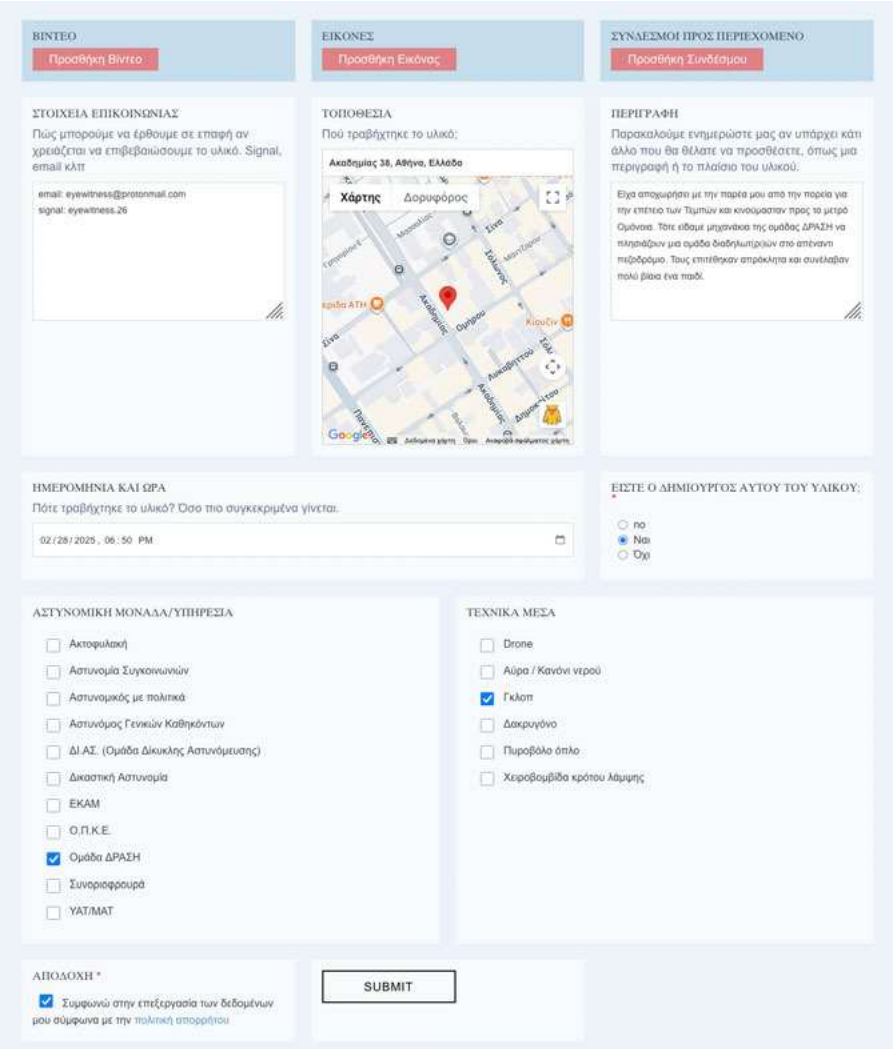
· Συλλέγονται επιπλέον πολύτιμες πληροφορίες για κάθε περιστατικό αστυνομικής βίας που καταγράφουμε. Ποιά αστυνομική μονάδα ήταν υπεύθυνη? Τι τεχνικά μέσα χρησιμοποιήθηκαν? Η ανάλυση αυτών των δεδομένων αποκαλύπτει μοτίβα αστυνομικής βίας.

Σημείωση

Η πλατφόρμα που δημιουργήσαμε είναι ένα ασφαλές περιβάλλον για να ανεβάζεις οπτικοακουστικό υλικό αστυνομικής βίας, όπου υπάρχει έννομο και δημόσιο συμφέρον. ΔΕΝ είναι μια πλατφόρμα για να μοιράζεσαι ευαίσθητες πληροφορίες. ΔΕΝ είναι μια πλατφόρμα whistleblowing. Το μοναδικό περιβάλλον στην Ελλάδα που πληροί τις προϋποθέσεις ασφαλείας για κάτι τέτοιο είναι το greekleaks, μία πρωτοβουλία των Reporters United Greece

film the police
ΧΑΡΤΗΣ
ΙΔΕΑ
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΤΕ ΜΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΥΠΟΒΟΛΗ
Map
Satellite
Φίλτρο
Publications found: 12

Τέμπη 2025: Επίθεση της ομάδας ΔΡΑΣΗ σε ομάδα διαδηλωτών/ διαδηλωτριών
Τέμπη 2025: Τέμπη 2025: Επί...
Το βίντεο τραβήχτηκε στις 28/2/2025 στα πλαίσια των κινητοποιήσεων για τα δύο χρόνια από το έγκλημα των Τεμπών στην Αθήνα. Απεικονίζει επίθεση της ομάδας ΔΡΑΣΗ σε σώμα διαδηλω(τρι)ών και βίαιες συλλήψεις. Το περιστατικό σημειώθηκε στην συμβολή των οδών Ακαδημίας και Ομήρου.

ΒΙΝΤΕΟ
Προσθήκη Βίντεο
ΕΙΚΟΝΕΣ
Προσθήκη Εικόνας
ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΠΡΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
Προσθήκη Συνδέσμου
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Πώς μπορούμε να έρθουμε σε επαφή αν χρειάζεται να επιβεβαιώσουμε το υλικό. Signal, email κλπ
email: eyewitness@protonmail.com
signal: eyewitness.26
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ
Πού τραβήχτηκε το υλικό;
Ακαδημίας 38, Αθήνα, Ελλάδα
Χάρτης
Δορυφόρος
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Παρακαλούμε ενημερώστε μας αν υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να προσθέσετε, όπως μια περιγραφή ή το πλαίσιο του υλικού.
Είχα αποχωρήσει με την παρέα μου από την πορεία για την επέτειο των Τεμπών και κινούμασταν προς το μετρό Ομόνοια. Τότε είδαμε μηχανάκια της ομάδας ΔΡΑΣΗ να πληράζουν μια ομάδα διαδηλωτριών στο απέναντι πεζοδρόμιο. Τους επιτέθηκαν απρόκλητα και συνέλαβαν πολύ βίαια ένα παιδί.
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΩΡΑ
Πότε τραβήχτηκε το υλικό? Όσο πιο συγκεκριμένα γίνεται.
02 / 28 / 2025 , 06 : 50 PM
ΕΙΣΤΕ Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΥΛΙΚΟΥ;
Όχι
Ναι
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ/ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Ακτοφυλακή
Αστυνομία Συγκοινωνιών
Αστυνομικός με πολιτικά
Αστυνόμος Γενικών Καθηκόντων
Δι.ΑΣ. (Ομάδα Δίκυκλης Αστυνόμευσης)
Δικαστική Αστυνομία
ΕΚΑΜ
Ο.Π.Κ.Ε.
Ομάδα ΔΡΑΣΗ
Συνοριοφρουρά
ΥΑΤ/ΜΑΤ
ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΣΑ
Drone
Αύρα / Κανόνι νερού
Γκλοπ
Δακρυγόνο
Πυροβόλο όπλο
Χειροβομβίδα κρότου λάμψης
ΑΠΟΔΟΧΗ *
Συμφωνώ στην επεξεργασία των δεδομένων μου σύμφωνα με την πολιτική απορρήτου
SUBMIT

Μπορεί η αστυνομία να...? Συχνές ερωτήσεις

?

“can the police...?”

... μου ζητήσει να σταματήσω να βιντεοσκοπώ επειδή «εμποδίζω το έργο τους»;

Αν δεν εμποδίζεις τις ενέργειες των αστυνομικών με το σώμα σου ή με άλλες ενέργειες δεν κάνεις κάτι παράνομο και ο αστυνομικός δεν νομιμοποιείται να σου ζητήσει να σταματήσεις. Για να είσαι πλήρως καλυμμένη, απόφυγε να καταγράφεις πρόσωπα αν δεν υπάρχει επιλήψιμη ενέργεια και περιόρισε την άσκοπη καταγραφή.

... με απομακρύνει από έναν δημόσιο χώρο χωρίς να εξηγήσει τον λόγο;

Ναι μπορεί, με την -καταχρηστική συνήθως- επίκληση νόμιμων λόγων (δημόσια τάξη, κίνδυνος, εθνική ασφάλεια, ρυθμίσεις κυκλοφορίας κ.α.)

... μου ζητήσει τα στοιχεία μου χωρίς να μου πει γιατί;

Ναι μπορεί και οφείλεις να τα παρέχεις. Αν δεν το κάνεις, ο αστυνομικός μπορεί να προχωρήσει σε νόμιμη προσαγωγή σου στο τμήμα.

... με ελέγξει χωρίς ένταλμα;

Όταν βρίσκεσαι σε δημόσιο χώρο, η αστυνομία έχει το δικαίωμα να ελέγξει την ταυτότητά σου και, αν υπάρχει σοβαρή υπόνοια τελέσεως αξιόποινης πράξεως ή απόλυτη ανάγκη, να σου κάνει περαιτέρω έλεγχο: αυτός μπορεί να είναι σωματικός (πάντα από άτομο του ίδιου φύλου και όχι γδύσιμο σε δημόσιο χώρο), στα προσωπικά σου αντικείμενα (τσάντα, πορτοφόλι) και στο εσωτερικό του οχήματός σου.

Δυστυχώς, η τάξη το φύλο και η φυλή είναι παράγοντες που στοχοποιούν περισσότερο κάποια άτομα σε σχέση με άλλα. Ρομά, μετανάστριες, αντιεξουσιαστές είναι υποκείμενα που υπεραστυνομεύονται και συνεχώς υποβάλλονται σε ελέγχους. Αν ανήκεις σε κάποια τέτοια ομάδα θα πρέπει να γνωρίζεις -μάλλον ήδη- ότι θα υποστείς έλεγχο πιο συχνά, πιο αυστηρά και πιο έντονα από άλλους: λάβε το υπόψη σου πριν εμπλακείς στην καταγραφή ενός περιστατικού.

... μου κάνει σωματικό έλεγχο χωρίς την παρουσία μάρτυρα του ίδιου φύλου;

Σωματική έρευνα σε γυναίκα γίνεται από γυναίκα αστυνομικό και αν δεν υπάρχει, έχει το δικαίωμα να σε προσάγει στο τμήμα για να γίνει έρευνα από γυναίκα αστυνομικό.

... ελέγξει τη συσκευή μου;

Αν ζητήσουν το κινητό σου, υποχρεούσαι να το δώσεις, αν όμως έχεις smartphone δεν έχεις καμία υποχρέωση να παράσχεις πρόσβαση στα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα εντός του, καθώς το smartphone θεωρείται εν μέρει Η/Υ και η έρευνα των αρχείων απαιτεί ένταλμα (άρα δεν υποχρεούσαι να δώσεις τον κωδικό ξεκλειδώματος π.χ.). Συνεπώς, για να ελέγξει νόμιμα η Αστυνομία το περιεχόμενο των αρχείων του κινητού σου τηλεφώνου απαιτείται επίσης ένταλμα ερεύνης. Για να εκδοθεί κάτι τέτοιο θα πρέπει να σου έχουν αποδοθεί συγκεκριμένα αδικήματα ή να ερευνάσαι ως ύποπτος στα πλαίσια προκαταρκτικής εξέτασης.

... να ζητήσει τον κωδικό της συσκευής μου κατα διάρκεια μιας προσαγωγής/σύλληψης μου;

Όχι, δεν έχεις υποχρέωση. Εξάλλου, μπορεί να μην τον θυμάσαι !

... μου ζητήσει να διαγράψω το βίντεο;

Πρέπει να κάνεις στάθμιση, το πόσο σημαντικό είναι να μην το σβήσεις και βέβαια το κατά πόσο έχεις τηρήσει τις αρχές που αναφέραμε παραπάνω. Πολλές φορές αξίζει να υποχωρήσεις για να αποφύγεις την ποινική δίωξη. Αν είσαι σίγουρος όμως για τις καταγραφές σου, την αξία τους και τη νομιμότητα αυτών μπορείς να αρνηθείς.

Το μόνο που μπορείς να κάνεις είναι να έχεις μια θαρραλέα στάση αλλά όχι προκλητική, θρασεία και επιθετική. Θα πρέπει να ζητάς τον λόγο για τον οποίο γίνεται κάθε τι και με σταθερότητα να απαιτείς τον σεβασμό των δικαιωμάτων σου. Αναφορικά με το υλικό, μπορείς να επιχειρηματολογήσεις για το έννομο - δικαιολογημένο δημόσιο ενδιαφέρον και για την ιδιότητα με την οποία προέβαινες σε καταγραφές.

... να αντιγράψει την κάρτα αποθήκευσης της συσκευής;

Μόνο σε περίπτωση προανάκρισης για αδίκημα σχετιζόμενο με την καταγραφή σε βαθμό κακουργήματος ή λόγω σύλληψης για κάτι αντίστοιχο.

... με καταγράψει η ίδια (με κάμερα σώματος ή κινητό) χωρίς να με ενημερώσει;

Δεν απαιτείται να σε ενημερώσει προσωπικά: οφείλει να ενημερώνει το κοινό ότι πρόκειται να εισέλθει σε χώρο που εμπίπτει στην εμβέλεια εγκατεστημένων ή φορητών συστημάτων επιτηρήσεως. Πρακτικά, αν η καταγραφή σου γίνεται εμφανώς είναι νόμιμη.

... με κρατήσει χωρίς να μου πει αν είμαι προσαγόμενος ή συλληφθείς;

Αν δεν έχεις ταυτότητα ή υπάρχουν υπόνοιες ότι έχεις διαπράξει κάποιο έγκλημα, μπορεί να οδηγηθείς στο αστυνομικό τμήμα με τη διαδικασία της «προσαγωγής». Αν δεν έχεις αντισταθεί στον έλεγχο ή δεν είσαι υπό την επήρεια ουσιών, δεν επιτρέπεται να σου βάλουν χειροπέδες στα πλαίσια της προσαγωγής. Ο χρόνος για τη διεκπεραίωση του ελέγχου στο τμήμα πρέπει να περιορίζεται στο συντομότερο δυνατό.

Δεδομένου ότι η ψηφιοποίηση των λειτουργιών της ΕΛΑΣ είναι μια πραγματικότητα, ο χρόνος της προσαγωγής οφείλει να είναι συντομότατος. Από τη στιγμή που θεωρείς ότι οι αστυνομικοί σε παρακρατούν χωρίς λόγο, μπορείς να διαμαρτυρηθείς ήπια, αναφέροντας: «αν ολοκληρώσατε τον έλεγχο και δεν με θεωρείτε ύποπτο/η για κάτι, αφήστε με να φύγω, αλλιώς ενημερώστε με τί αδίκημα μου αποδίδετε και αφήστε με να καλέσω τον δικηγόρο μου». Αν έχεις προβλήματα υγείας ή λαμβάνεις φαρμακευτική αγωγή, μπορείς να τα επικαλεστείς προκειμένου να τελειώσει η ταλαιπωρία σου νωρίτερα.

Αν η κράτησή σου υπερβεί εύλογα χρονικά πλαίσια, οι αστυνομικοί μπορούν να θεωρηθούν υπόλογοι για το ποινικό αδίκημα της παράνομης παρακράτησης . Πρέπει με επιμονή να απαιτήσεις να αφεθείς ελεύθερος και να διεκδικήσεις τηλεφωνική επικοινωνία με δικηγόρο.

....μου αρνηθεί να καλέσω δικηγόρο;

Αν οι αστυνομικοί σε έχουν προσαγάγει στο αστυνομικό τμήμα και αρχίζουν να διατυπώνουν ερωτήσεις για συγκεκριμένο ζήτημα, πρέπει να ζητήσεις δικηγόρο. Σαν προσαχθείς-προσαχθείσα έχεις το δικαίωμα να ζητήσεις να ενημερωθεί για τη στέρηση της ελευθερίας σου ένα τουλάχιστον πρόσωπο της επιλογής σου, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Ακόμα και αν οι αστυνομικοί επιμένουν ότι πρόκειται «απλά για προσαγωγή», έχεις και πάλι δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο .

... κατασχέσει το τηλέφωνό μου ή την κάμερα με την οποία έκανα τη βιντεοσκόπηση;

Η συσκευή σου μπορεί να κατασχεθεί νόμιμα μόνο σε περίπτωση σύλληψης ή απόδοσης αδικήματος σε σένα ή σε κάποιο τρίτο άτομο. Στην περίπτωση αυτή, αν η δικογραφία περιλαμβάνει ως αντικείμενο έρευνας τη συσκευή σου, η τελευταία θα αναφέρεται σε μια έκθεση κατάσχεσης. Αν η συσκευή σου δεν αφορά τη δικογραφία και είσαι συλληφθείς, θα παρακρατηθεί ως προσωπικό αντικείμενο σε ερμάριο των κρατητηρίων και θα σου αποδοθεί πίσω μαζί με τα υπόλοιπα όταν αρθεί η κράτησή σου.

... με αναγκάσει να υπογράψω κάτι;

ΟΧΙ. Δεν υπογράφεις τίποτα αν δεν μιλήσεις πρώτα με τον δικηγόρο σου, όσο αθώο και τυπικό και αν φαίνεται κάποιο έγγραφο.

...να μην μου παράσχει διερμηνεία, ενώ δεν μιλάω ελληνικά?

Η εξασφάλιση αποτελεσματικής διερμηνείας κατά την εξέτασή σου και κατάθεσή σου καθώς και η μετάφραση κάθε εγγράφου που σου κοινοποιείται σε γλώσσα που κατανοείς είναι υποχρέωση της αστυνομίας. Αν δεν είναι δυνατή, δεν γίνεται να ληφθεί κατάθεση. Επίσης, αν επιχειρηθεί να σου διοριστεί διερμηνέας συγκρατούμενος, έχεις δικαίωμα -και πρέπει - να το αρνη

Τι να κάνω αν κατασχεθεί η συσκευή μου;

Η συσκευή σου μπορεί να κατασχεθεί νόμιμα μόνο σε περίπτωση που έχεις συλληφθεί και σου έχει αποδοθεί κάποιο αδίκημα. Στην περίπτωση αυτή, αν η δικογραφία περιλαμβάνει ως αντικείμενο έρευνας τη συσκευή σου, η τελευταία θα αναφέρεται σε μια έκθεση κατάσχεσης. Αν η συσκευή σου δεν αφορά τη δικογραφία, θα παρακρατηθεί ως προσωπικό αντικείμενο σε ερμάριο των κρατητηρίων και θα σου αποδοθεί πίσω μαζί με τα υπόλοιπα όταν αρθεί η κράτησή σου.

Τι να κάνω αν κατασχεθεί το smartphone μου χωρίς απόδειξη παραλαβής;

Ενημερώνεις τον δικηγόρο σου. Εκείνος θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.

“Know Your Rights” guide

πού μπορώ να απευθυνθώ για να καταγγείλω αστυνομική βία/ αυθαιρεσία;

Η μακρά και καλά τεκμηριωμένη ατιμωρησία για τα εγκλήματα των Σωμάτων Ασφαλείας μας επιτρέπει να έχουμε τη γνώμη ότι μόνος λόγος ύπαρξης των “μηχανισμών καταγγελίας” είναι η νομιμοποίηση της συγκάλυψης και η επικύρωση μιας ψευδεπίγραφης “νομιμότητας”. Όντως υπάρχουν διαδικασίες καταγγελίας-αναφοράς για συμπεριφορές αστυνομικής αυθαιρεσίας και αδικημάτων που διαπράττονται από αστυνομικούς. Οι διαδικασίες αυτές είναι έτσι σχεδιασμένες ήδη από το νομοθέτη ώστε να είναι αναποτελεσματικές και να παίζουν έναν καθαρά συμβολικό ρόλο: δεν έχουν συνέπειες, είναι χρονοβόρες και στην πραγματικότητα η Αστυνομία -δεν - ελέγχει τον εαυτό της.

Παρόλα αυτά, ίσως υπάρχει ένα κέρδος στη διενέργεια μιας τέτοιας καταγγελίας: η καταγραφή με άλλον έναν τρόπο της αστυνομικής βίας-αυθαιρεσίας και η παραγωγή στατιστικών που θα επικυρώνουν τη συστημική φύση των πρακτικών αυτών. Αν επιθυμείς να καταγγείλεις περιστατικό αστυνομικής αυθαιρεσίας, μπορείς να υποβάλεις μήνυση σε Αστυνομικό Τμήμα, στην κατά τόπον Εισαγγελία, ή άμεσα στη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων των Σωμάτων Ασφαλείας.

Αν δεν επιθυμείς κάτι τέτοιο, μπορείς να υποβάλεις αναφορά στον Εθνικό Μηχανισμό Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας που υπάγεται στον Συνήγορο του Πολίτη. Ο Μηχανισμός θα προωθήσει την καταγγελία σου στην ΕΛ.ΑΣ. και η τελευταία υποχρεωτικά θα ανοίξει Ένορκη Διοικητική Εξέταση. Η υπηρεσία που θα αναλάβει την διερεύνηση θα είναι υποχρεωτικά διαφορετική από εκείνη στην οποία ανήκει ο καταγγελόμενος. Στη συνέχεια θα ενημερώσει τον Συνήγορο του Πολίτη για το αποτέλεσμα. Ο ίδιος Συνήγορος του Πολίτη στην τελευταία έκθεσή του για το 2024 σημειώνει πως “παρά το γεγονός ότι παρατηρείται αύξηση στον αριθμό των υποθέσεων στις οποίες προτείνεται η επιβολή ποινής σε σχέση με το 2023, και πάλι, στη συντριπτική πλειοψηφία των διοικητικών εξετάσεων, προτείνεται η αρχειοθέτηση της υπόθεσης.”

Τέλος, καλό θα ήταν προτού προχωρήσεις σε οτιδήποτε από τα παραπάνω να αναζητήσεις νομική συμβουλή από δικηγόρο που θα αξιολογήσει ποια είναι η ενδεδειγμένη ενέργεια.

Φροντίδα

Η αστυνομική βία είναι ιδιαίτερη, έχει μοναδικά χαρακτηριστικά που την καθιστούν καθοριστικό παράγοντα ρίσκου για την εμφάνιση ζητημάτων ψυχικής υγείας.
Οι άνθρωποι που καταγράφουν αστυνομική βία σε διαδηλώσεις είναι διαρκώς εκτεθειμένοι σε πιθανά τραυματικές εμπειρίες· συνθήκες έντονου στρες, σωματική βία ή την απειλή της, μαρτυρία βίας σε άλλους, παρενόχληση στο φυσικό ή τον ψηφιακό κόσμο κ.ο.κ.
Εκτίθενται επίσης λόγω της φύσης της δραστηριότητας σε δευτερογενές τραύμα, αφού πρέπει να δουν ξανά και ξανά, να επεξεργαστούν και να επιλέξουν σκηνές βίας προς δημοσίευση.
Τα άτομα και οι κοινότητες γύρω από αυτά τα ζητήματα συζητούν σπάνια για τις επιπτώσεις του τραύματος. Συχνά θεωρείται δείγμα «αδυναμίας» και συνοδεύεται από ντροπή, με αποτέλεσμα να μην εξωτερικεύεται.

Πιθανές ενδείξεις τραύματος από την έκθεση σε αστυνομική βία

Συναισθηματικές αλλαγές
Αίσθηση μουδιάσματος, αποσύνδεσης, απελπισίας – «τίποτα δεν έχει νόημα». Έντονος θυμός, αίσθημα πανικού, φόβος ή υπερ-επαγρύπνηση.

Σωματική δυσφορία
Δυσκολία στον ύπνο ή εφιάλτες. Αλλαγές στην όρεξη. Πονοκέφαλοι. Αίσθημα έντονης κόπωση. Ναυτίες ή ενόχληση στο στομάχι.

Αλλαγές στην κοινωνική ζωή
Αποφυγή προηγούμενων δραστηριοτήτων, φίλων, ομάδων, ειδικά αν σχετίzονται με το ζήτημα της αστυνομικής βίας. Εμφάνιση άγχους στις συναναστροφές

Ενδείξεις Burnout
Οι απαιτήσεις έχουν γίνει αφόρητες. Συναισθηματική εξάντληση. Κυνικότητα. Ακόμα και το ίδιο το αντικείμενο αντιμετωπίzεται ως κομμάτι του προβλήματος.

Ανθεκτικότητα δε σημαίνει πως δεν αισθάνεσαι ποτέ στρες ή θλίψη. Αντιθέτως, είναι η δυνατότητα να το αναγνωρίσεις, να επανέλθεις και να συνεχίσεις.
Αναγνώρισε το πώς σε επηρεάzει. Έχε το νου σου για πιθανές ενδείξεις σε σένα και τους γύρω σου. «Άκου» το σώμα σου και τους τρόπους που έχει για να αναδείξει το στρες.
Κάνε λόγια το βίωμα. Εξωτερίκευσε αυτά που νιώθεις. Μίλα με φίλους, συντρόφους, συνεργάτες, άνοιξε το θέμα σε ομάδες που συμμετέχεις.
Σπάσε το στίγμα της «αδυναμίας». Μην απομονώνεσαι - Μοιράσου.
Κάνε διαλείμματα. Μετά από συνθήκες έντασης ή τραυματικές εμπειρίες χρειάzεσαι χρόνο για να ξεκουραστείς. Αν δεν είσαι εντάξει, δεν μπορείς να προσφέρεις ούτε στους άλλους.
Ζήτα επαγγελματική βοήθεια. Είναι φυσιολογικό σε μια δεδομένη στιγμή να αισθάνεσαι ότι δεν αντέχεις ή ότι δεν μπορείς να ανταπεξέλθεις. Μια ψυχοθεραπεία μπορεί να είναι εξαιρετικά βοηθητική για την επεξεργασία τραυματικών γεγονότων.

Νομικό παράρτημα

Βασικό νομικό πλαίσιο για την καταγραφή, αρχειοθέτηση και δημοσιοποίηση

1. Συνταγματικό πλαίσιο

Σύνταγμα της Ελλάδας

Άρθρο 14 – Ελευθερία έκφρασης και Τύπου
Καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του Τύπου τους στοχασμούς του, τηρώντας τους νόμους του Κράτους.

Άρθρο 9Α – Προστασία προσωπικών δεδομένων
Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει.
Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί όπως νόμος ορίζει.

2. Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)

Άρθρο 10 – Ελευθερία της έκφρασης
1.Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης, καθώς και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς παρέμβαση δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων.

2.Το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει τα Κράτη να υποβάλλουν τις επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεόρασης σε καθεστώς αδειοδότησης. Η άσκηση των ελευθεριών αυτών, δεδομένου ότι συνεπάγεται καθήκοντα και ευθύνες, μπορεί να υπαχθεί σε ορισμένους όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, που προβλέπονται από τον νόμο και αποτελούν αναγκαία μέτρα σε μια δημοκρατική κοινωνία, ιδίως για λόγους εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης, πρόληψης εγκλήματος, προστασίας της υγείας, της ηθικής ή των δικαιωμάτων τρίτων.

Άρθρο 8 – Σεβασμός της ιδιωτικής ζωής
1.Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.

2.Δεν επιτρέπεται παρέμβαση δημόσιας αρχής, εκτός εάν προβλέπεται από τον νόμο και είναι αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία για λόγους εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης ή προστασίας δικαιωμάτων τρίτων.

3. Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ) & Ν. 4624/2019

Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR) αποτελεί το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη συλλογή, αποθήκευση και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εντός της ΕΕ. Εισάγει αρχές όπως η διαφάνεια, η ελαχιστοποίηση δεδομένων και η λογοδοσία, και κατοχυρώνει δικαιώματα όπως η πρόσβαση, η διόρθωση, η διαγραφή («δικαίωμα στη λήθη») και η φορητότητα.

Ο Ν. 4624/2019 ενσωμάτωσε τον ΓΚΠΔ στην ελληνική έννομη τάξη και καθορίζει, μαζί με την ποινική νομοθεσία, το πλαίσιο για την καταγραφή, αρχειοθέτηση και δημοσιοποίηση περιστατικών αστυνομικής αυθαιρεσίας.

Άρθρο 28 – Επεξεργασία και ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης
1. Στον βαθμό που είναι αναγκαίο να συμβιβαστεί το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας για δημοσιογραφικούς σκοπούς και για σκοπούς ακαδημαϊκής, καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται όταν: α) το υποκείμενο των δεδομένων έχει παράσχει τη ρητή συγκατάθεσή του, β) αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το ίδιο το υποκείμενο, γ) υπερέχει το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και το δικαίωμα της πληροφόρησης έναντι του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου, ιδίως για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος ή όταν αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δημοσίων προσώπων και δ) όταν περιορίζεται στο αναγκαίο μέτρο για την εξασφάλιση της ελευθερίας της έκφρασης και του δικαιώματος ενημέρωσης, ιδίως όταν αφορά ειδικών κατηγοριών δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα, καθώς και ποινικές διώξεις, καταδίκες και τα σχετικά με αυτές μέτρα ασφαλείας, λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα του υποκειμένου στην ιδιωτική και οικογενειακή του ζωή. 2. Στον βαθμό που είναι αναγκαίο να συμβιβαστεί το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας για δημοσιογραφικούς σκοπούς, και για σκοπούς ακαδημαϊκής, καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης δεν εφαρμόζεται:α) το Κεφάλαιο II του ΓΚΠΔ «Αρχές», εκτός από το άρθρο 5, β) το Κεφάλαιο III του ΓΚΠΔ «Δικαιώματα του Υποκειμένου», γ) το Κεφάλαιο IV του ΓΚΠΔ «Υπεύθυνος επεξεργασίας και εκτελών την επεξεργασία», εκτός από τα άρθρα 28, 29 και 32, δ) το Κεφάλαιο V του ΓΚΠΔ «Διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς», ε) το Κεφάλαιο VII του ΓΚΠΔ «Συνεργασία και συνεκτικότητα και στ) το Κεφάλαιο IX του ΓΚΠΔ «Διατάξεις που αφορούν ειδικές περιπτώσεις επεξεργασίας».

Άρθρο 29 – Επεξεργασία δεδομένων για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ, επιτρέπεται όταν είναι απαραίτητη για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να λαμβάνει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία των έννομων συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων. Στα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται, στο πλαίσιο του εφικτού, ιδίως: α) περιορισμοί πρόσβασης από τους υπεύθυνους επεξεργασίας και εκτελούντες την επεξεργασία β) ψευδωνυμοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γ) κρυπτογράφηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δ) ορισμός ΥΠΔ. **2.** Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 15 του ΓΚΠΔ, το δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων σε δεδομένα που το αφορούν μπορεί να περιοριστεί, εφόσον η άσκησή του είναι πιθανό να καταστήσει αδύνατη ή να παρακωλύσει σοβαρά την επίτευξη των σκοπών της παραγράφου 1, και η άσκηση του δικαιώματος θα απαιτούσε δυσανάλογη προσπάθεια. **3.** Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 16 του ΓΚΠΔ, το υποκείμενο των δεδομένων δεν έχει δικαίωμα διόρθωσης των δεδομένων προσωπικού Χαρακτήρα που το αφορούν, εφόσον η άσκησή του είναι πιθανό να καταστήσει αδύνατη ή να παρακωλύσει σοβαρά την επίτευξη των σκοπών της παραγράφου 1 ή την άσκηση δικαιωμάτων τρίτων. **4.** Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στα άρθρα 18 παράγραφος 1 εδάφια α, β και δ και στα άρθρα 20 και 21 του ΓΚΠΔ, τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων περιορίζονται, εφόσον η άσκησή τους είναι πιθανό να καταστήσει αδύνατη ή να παρακωλύσει σοβαρά την εκπλήρωση των σκοπών της παραγράφου 1 και εφόσον οι περιορισμοί αυτοί κρίνονται απαραίτητοι για την επίτευξη των σκοπών αυτών.

Άρθρο 30 – Επεξεργασία για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικής

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ, επιτρέπεται χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή συλλογής και τήρησης στατιστικών στοιχείων και το συμφέρον του υπεύθυνου επεξεργασίας είναι υπέρτερο του συμφέροντος του υποκειμένου να μην τύχουν επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού του χαρακτήρα. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να λαμβάνει κατάλληλα και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία των εννόμων συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων. Στα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται ιδίως:

α) περιορισμοί πρόσβασης των υπεύθυνων επεξεργασίας και εκτελούντων την επεξεργασία·
β) ψευδωνυμοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·
γ) κρυπτογράφηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
δ) ορισμός Υπευθύνου προσωπικών δεδομένων.

2.Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στα άρθρα 15, 16, 18 και 21 του ΓΚΠΔ, τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα περιορίζονται, εφόσον η άσκησή τους είναι πιθανό να καταστήσει αδύνατη ή να παρακωλύσει σοβαρά την εκπλήρωση των σκοπών της παραγράφου 1 και εφόσον οι περιορισμοί αυτοί κρίνονται απαραίτητοι για την εκπλήρωσή τους.

Για τον ίδιο λόγο δεν εφαρμόζεται και το προβλεπόμενο στο άρθρο 15 του ΓΚΠΔ δικαίωμα πρόσβασης του υποκειμένου, όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι απαραίτητα για επιστημονικούς σκοπούς και η παροχή πληροφοριών απαιτεί δυσανάλογη προσπάθεια.

3.Εκτός από όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 οι ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν υποβάλλονται σε επεξεργασία για τους σκοπούς της παραγράφου 1, θα πρέπει να ανωνυμοποιούνται αμέσως μόλις το επιτρέψουν οι επιστημονικοί ή στατιστικοί σκοποί, εκτός εάν αυτό είναι αντίθετο προς το έννομο συμφέρον του υποκειμένου των δεδομένων. Μέχρι τότε, τα χαρακτηριστικά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αντιστοίχιση μεμονωμένων λεπτομερειών σχετικά με προσωπικές ή πραγματικές καταστάσεις ενός ταυτοποιημενου ή ταυτοποιήσιμου προσώπου πρεπει να αποθηκευτούν χωριστά. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί να συνδυαστούν με τις μεμονωμένες λεπτομέρειες, μόνο εάν το απαιτεί η έρευνα ή ο στατιστικός σκοπός.

4. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να δημοσιεύει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που επεξεργάζεται στο πλαίσιο της έρευνας, εφόσον τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν συγκατατεθεί εγγράφως ή η δημοσίευση είναι απαραίτητη για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η δημοσίευση γίνεται με ψευδωνυμοποίηση.

4. Ποινικές διατάξεις σχετικές με την καταγραφή και δημοσιοποίηση

Άρθρο 38 Ν. 4624/2019 – Ποινικές κυρώσεις
1. Όποιος, χωρίς δικαίωμα: α) επεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο σε σύστημα αρχειοθέτησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και με την πράξη του αυτή λαμβάνει γνώση των δεδομένων αυτών· β) τα αντιγράφει, αφαιρεί, αλλοιώνει, βλάπτει, συλλέγει, καταχωρεί, οργανώνει, διαρθρώνει, αποθηκεύει, προσαρμόζει, μεταβάλλει, ανακτά, αναζητεί πληροφορίες, συσχετίζει, συνδυάζει, περιορίζει, διαγράφει, καταστρέφει, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους, εάν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

2. Οποιος χρησιμοποιεί, μεταδίδει, διαδίδει, κοινολογεί με διαβίβαση, διαθέτει, ανακοινώνει ή καθιστά προσιτά σε μη δικαιούμενα πρόσωπα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία απέκτησε σύμφωνα με την περίπτωση α της παραγράφου 1 ή επιτρέπει σε μη δικαιούμενα πρόσωπα να λάβουν γνώση των δεδομένων αυτών, τιμωρείται με φυλάκιση, εάν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

3. Εάν η πράξη της παραγράφου 2 αφορά ειδικών κατηγοριών δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του άρθρου 9 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ ή δεδομένα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα ή τα σχετικά με αυτά μέτρα ασφαλείας του άρθρου 10 του ΓΚΠΔ, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, εάν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

4. Με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών τιμωρείται ο υπαίτιος των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων, εάν είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να προκαλέσει περιουσιακή ζημία σε άλλον ή να βλάψει άλλον και το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνει το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ.

5. Εάν από τις πράξεις των παραγράφων 1 έως και 3 προκλήθηκε κίνδυνος για την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος ή για την εθνική ασφάλεια, επιβάλλεται κάθειρξη και χρηματική ποινή έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

Άρθρο 370Α ΠΚ (Ν. 4619/2019) – Παράνομη καταγραφή προφορικής συνομιλίας
2. Όποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων που δεν διεξάγεται δημόσια ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσια πράξη άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της συνομιλίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου.

Άρθρο 363 ΠΚ – Συκοφαντική δυσφήμηση
Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλον εν γνώσει του ψευδές γεγονός που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη του άλλου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή και αν τελεί την πράξη δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω του διαδικτύου, με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή. Στην έννοια του τρίτου δεν περιλαμβάνονται δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι που λαμβάνουν γνώση των ισχυρισμών για τα διάδικα μέρη, κατά την ενάσκηση καθήκοντος στο πλαίσιο πολιτικής, ποινικής ή διοικητικής δίκης.»

Άρθρο 361 ΠΚ – Εξύβριση
Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της συκοφαντικής δυσφήμησης (άρθρο 363) προσβάλλει την τιμή άλλου με λόγο ή με έργο ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο, έχοντας τέτοιον σκοπό, τιμωρείται με φυλάκιση έως έξι (6) μήνες ή χρηματική ποινή.
Αν τελεί την ανωτέρω πράξη δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω διαδικτύου, επιβάλλεται φυλάκιση έως ένα (1) έτος ή χρηματική ποινή και αν η προσβολή ανάγεται σε σχέσεις του ιδιωτικού ή του οικογενειακού βίου, επιβάλλεται φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή.

Άρθρο 8 Ν. 3090/2002 – Καταγραφή εντός δικαστικής αίθουσας
Παρ. 1: Απαγορεύεται η ολική ή μερική μετάδοση με οποιονδήποτε τρόπο, ιδίως μέσω της τηλεόρασης, ραδιοφώνου, διαδικτύου και γενικά οποιουδήποτε τεχνολογικού μέσου, καθώς και η κινηματογράφηση, μαγνητοσκόπηση, ηχογράφηση και αποτύπωση της δίκης σε γραπτό κείμενο μέσω ειδικού λογισμικού που μετατρέπει τον προφορικό λόγο σε γραπτό, ενώπιον ποινικού, αστικού ή διοικητικού δικαστηρίου. Κατ' εξαίρεση, το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τις ενέργειες αυτές, εφόσον συναινούν ο εισαγγελέας και οι διάδικοι και συντρέχει ουσιώδες δημόσιο συμφέρον.

Άρθρο 184 ΠΚ – Διέγερση σε διάπραξη εγκλημάτων ή βιαιοπραγίες
1. Όποιος δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω του διαδικτύου προκαλεί ή διεγείρει σε διάπραξη πλημμελήματος ή κακουργήματος και έτσι εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος ή με χρηματική ποινή.
2. Με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή τιμωρείται η πράξη της προηγούμενης παραγράφου αν με αυτήν επιχειρείται η τέλεση βιαιοπραγιών κατά ομάδας ή προσώπου που προσδιορίζεται με βάση τα χαρακτηριστικά της φυλής, το χρώμα, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, τις γενεαλογικές καταβολές, τη θρησκεία, την αναπηρία, το γενετήσιο προσανατολισμό, την ταυτότητα ή τα χαρακτηριστικά φύλου. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται το άρθρο 82Α. 2Α. Όποιος με τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών διαθέτει στο κοινό υλικό που περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα άλλου προσώπου, χωρίς τη συγκατάθεσή του, με σκοπό την υποκίνηση άλλων ατόμων να του προκαλέσουν σωματική ή ψυχολογική βλάβη τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως τριών (3) ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.» 3. Με φυλάκιση τιμωρείται η πράξη των προηγούμενων παραγράφων αν είχε ως άμεσο

επακόλουθο την τέλεση εγκλημάτων.Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται και όποιος δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω του διαδικτύου προκαλεί ή διεγείρει τους πολίτες σε βιαιοπραγίες μεταξύ τους ή σε αμοιβαία διχόνοια με αποτέλεσμα να προκληθεί διατάραξη της κοινής ειρήνης κατά το άρθρο 189.

Άρθρο 169 ΠΚ – Απείθεια
Με φυλάκιση έως έξι μήνες ή χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος, ύστερα από νόμιμη πρόσκληση, αρνείται σε κάποιον από τους υπαλλήλους του «άρθρου 13 περίπτ. α˙», χωρίς αντίσταση την υπηρεσία ή συνδρομή που οφείλεται κατά τον νόμο ή την είσοδο σε οποιοδήποτε μέρος για να επιχειρηθεί κάποια νόμιμη υπηρεσιακή ενέργεια.

Άρθρο μόνο παρ. 5 του Ν. 1178/1981 (Α˙ 187)
5. Ο αδικηθείς, πριν ασκήσει αγωγή για την προσβολή που υπέστη, υποχρεούται να καλέσει με έγγραφη, εξώδικη πρόσκλησή του τον ιδιοκτήτη του εντύπου, ή όταν αυτός είναι άγνωστος τον εκδότη ή το διευθυντή σύνταξής του, να αποκαταστήσει την προσβολή με την καταχώριση σε αυτό κειμένου που του υποδεικνύει. Στο κείμενο αυτό προσδιορίzονται και οι λέξεις ή φράσεις που θεωρήθηκαν προσβλητικές και πρέπει να ανακληθούν και οι λόγοι για τους οποίους η συγκεκριμένη αναφορά υπήρξε προσβλητική. Η αποκατάσταση θεωρείται ότι επήλθε αν ο ιδιοκτήτης του εντύπου, άλλως ο εκδότης ή ο διευθυντής σύνταξης αυτού, εντός διαστήματος δέκα (10) ημερών ή, σε κάθε περίπτωση, στο αμέσως επόμενο τεύχος: α) ανακαλέσει ρητά την προσβολή με την παραπάνω δημοσίευση, που γίνεται στην ίδια ή, αν δεν υπάρχει αυτή, σε ανάλογη θέση και φύλλο της αντίστοιχης ημέρας κυκλοφορίας της εφημερίδας, που είχε καταχωριστεί η αρχή του επιλήψιμου δημοσιεύματος, και σε έκταση και μέγεθος ανάλογο με το τελευταίο, και β) κοινοποιήσει στον αδικηθέντα το ως άνω δημοσίευμα αποκατάστασης. Η παρέλευση άπρακτου διαστήματος δέκα (10) ημερών ή η μη δημοσίευση στο αμέσως επόμενο τεύχος θεωρείται άρνηση εκ μέρους του ιδιοκτήτη ή εκδότη του εντύπου. Η παράλειψη της παραπάνω διαδικασίας έχει ως συνέπεια την απόρριψη της αγωγής ως απαράδεκτης. Η αγωγή αποζημίωσης της παραγράφου 2 πρέπει να ασκηθεί εντός έξι (6) μηνών από την πάροδο της προθεσμίας των δέκα (10) ημερών ή της ρητής αρνητικής απάντησης, εφόσον αυτή έχει δοθεί νωρίτερα, ή από την έκδοση του αμέσως επόμενου τεύχους.

Εάν λάβει χώρα η αποκατάσταση της προσβολής, σύμφωνα με τα παραπάνω, δεν μπορεί να υπάρξει αστική αξίωση κατά την παράγραφο 2. Κατ' εξαίρεση, όταν το επιλήψιμο δημοσίευμα αφορούσε επικείμενο γεγονός μεiζονος σημασίας για την ατομική, οικογενειακή, επαγγελματική και εν γένει κοινωνική πρόοδο του αδικηθέντος και η αποκατάσταση της σχετικής προσβολής επακολούθησε αυτού, η τελευταία δύναται να θεωρηθεί ως μη πλήρης και διατηρείται η αξίωση ανάλογης χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. Αν παρά τη δημοσίευση της ανάκλησης έχει αποδεδειγμένα προκληθεί στον αδικηθέντα περιουσιακή zημία που οφείλεται στο επιλήψιμο

δημοσίευμα, ο ενάγων δικαιούται να προσφύγει στο αρμόδιο δικαστήριο μόνο για την αξίωση αυτή. Η εκδίκαση της κατά το παρόν άρθρο αγωγής χωρεί ανεξάρτητα από την άσκηση ποινικής δίωξης για την ίδια πράξη, καθώς και της τυχόν για οποιονδήποτε λόγο αναβολής ή αναστολής της ποινικής διαδικασίας που έχει αρχίσει. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόzονται κατά την άσκηση του δικαιώματος επανόρθωσης στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο **άρθρο 9 του Π.δ. 100/2000 (Α˙ 98)**.

5. Καταγραφή πολιτών από την αστυνομία στον δημόσιο χώρο

Ν. 3917/2011 – Άρθρο 14
Χρήση συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους

1. Η εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους, εφόσον συνεπάγεται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, επιτρέπεται μόνο για: α) τη διαφύλαξη της εθνικής άμυνας, β) την προστασία του πολιτεύματος και την αποτροπή εγκλημάτων προδοσίας της χώρας, γ) την αποτροπή και καταστολή εγκλημάτων που συνιστούν επιβουλή της δημόσιας τάξης, δ) την αποτροπή και καταστολή εγκλημάτων βίας, εμπορίας ναρκωτικών, κοινώς επικίνδυνων εγκλημάτων, εγκλημάτων κατά της ασφάλειας των συγκοινωνιών και εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας, όταν με βάση πραγματικά στοιχεία συντρέχουν επαρκείς ενδείξεις ότι τελέσθηκαν ή πρόκειται να τελεσθούν τέτοιες πράξεις και ε) τη διαχείριση της κυκλοφορίας.

2. Η εγκατάσταση και λειτουργία των συστημάτων επιτήρησης σε δημόσιους χώρους γίνεται μόνο από κρατικές αρχές με τήρηση της αρχής της αναλογικότητας.

3. Δημόσιοι χώροι για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων νοούνται:
α) οι κατά την κείμενη νομοθεσία και τα σχέδια πόλεων προοριζόμενοι για κοινή χρήση,
β) οι ελευθέρως προσβάσιμοι σε απροσδιόριστο αριθμό προσώπων ανοικτοί χώροι (περιφραγμένοι ή μη) που τίθενται σε κοινή χρήση με νόμιμο τρόπο και
γ) οι σταθμοί διακίνησης επιβατών με μέσα μαζικής μεταφοράς.

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, ύστερα από γνώμη της Α.Π.Δ.Π.Χ., ορίζονται οι αρμόδιες κρατικές αρχές, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για την εγκατάσταση και λειτουργία των συστημάτων επιτήρησης, τα κριτήρια για την τήρηση της αναλογικότητας μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και του επιδιωκόμενου σκοπού, το είδος των προσωπικών δεδομένων που τυγχάνουν επεξεργασίας, η συλλογή, αποθήκευση, χρήση, διαβίβαση και οι αποδέκτες, ο χρόνος αποθήκευσης, η διαδικασία καταστροφής, τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων, οι βασικές λειτουργίες και η περιοδική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επιτήρησης, τα δικαιώματα των φυσικών προσώπων στα οποία αφορούν τα δεδομένα, η έννομη προστασία, η γνωστοποίηση της επεξεργασίας και ο έλεγχος από την Α.Π.Δ.Π.Χ. και κάθε σχετικό θέμα, σύμφωνα με τις βασικές αρχές του ν. 2472/1997.

6. Π.Δ. 75/2020 – Συστήματα επιτήρησης

Άρθρο 2

Συστήματα επιτήρησης

Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται στα συστήματα επιτήρησης, ανεξαρτήτως των τεχνικών τους προδιαγραφών, εάν δηλαδή χρησιμοποιούν αναλογική ή ψηφιακή τεχνολογία, εάν διαθέτουν κάμερες σταθερές, περιστρεφόμενες ή κινητές, προσαρμοσμένες σε σταθερές βάσεις ή φορητές μεταφερόμενες από οχήματα κάθε είδους (εδάφους, θαλάσσης ή αέρος, επανδρωμένα ή μη) ή από φυσικά πρόσωπα, ή εάν χρησιμοποιείται οποιαδήποτε άλλη ηλεκτρονική συσκευή ή ηλεκτρονικά συστήματα, όπως επίσης και ανεξαρτήτως του είδους της εικονοληψίας (συνεχούς ή ασυνεχούς). Στα συστήματα αυτά ανήκουν ιδίως τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, με πρόσθετο εξοπλισμό για τη μετάδοση, αποθήκευση και κάθε είδους περαιτέρω επεξεργασία της εικόνας και του ήχου.

Άρθρο 3

Σκοποί επεξεργασίας

Η εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας, σε δημόσιους χώρους, επιτρέπεται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14 ν. 3917/2011, για τους εξής σκοπούς :
α) Την αποτροπή και καταστολή των αξιόποινων πράξεων που προβλέπονται στις περ. β' έως δ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3917/2011. Στα εγκλήματα αυτά ανήκουν ιδίως τα αδικήματα που προβλέπονται στα κεφάλαια έκτο, δέκατο τρίτο, δέκατο τέταρτο, δέκατο πέμπτο, δέκατο έκτο, δέκατο όγδοο, δέκατο ένατο και εικοστό τρίτο του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα και τα κακουργήματα της νομοθεσίας περί εξαρτησιογόνων ουσιών. Αντικείμενο της καταστολής συνιστά και η απόδειξη τέλεσης αξιόποινων πράξεων και ταυτοποίησης του δράστη.
β) Τη διαχείριση της κυκλοφορίας που περιλαμβάνει την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων στο οδικό δίκτυο, τη ρύθμιση της κυκλοφορίας οχημάτων, καθώς και την πρόληψη και διαχείριση τροχαίων ατυχημάτων.

Προϋποθέσεις και κριτήρια εγκατάστασης και λειτουργίας συστημάτων επιτήρησης

1. Η εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων επιτήρησης σε δημόσιους χώρους επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απαραίτητο και όταν οι επιδιωκόμενοι κατά το άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος σκοποί, της πρόληψης ή καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης της κυκλοφορίας δεν μπορούν να επιτευχθούν εξίσου αποτελεσματικά με άλλα ηπιότερα μέτρα. Με την απόφαση που εκδίδεται κατά την παρ. 1

του άρθρου 12 του παρόντος για την εγκατάσταση των συστημάτων επιτήρησης αιτιολογείται ειδικώς η συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων που δικαιολογούν την επιτήρηση συγκεκριμένου χώρου. Ειδικώς για την εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων επιτήρησης για την πρόληψη ή καταστολή των εγκλημάτων απαιτείται να συντρέχουν επαρκείς ενδείξεις ότι τελούνται ή πρόκειται να τελεσθούν στον συγκεκριμένο χώρο ποινικά αδικήματα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 του παρόντος. Η συνδρομή επαρκών ενδείξεων αιτιολογείται με την αναφορά πραγματικών στοιχείων όπως, ιδίως, στατιστικών ή εμπειρικών δεδομένων, μελετών, εκθέσεων, μαρτυριών, πληροφοριών για τη συχνότητα, το είδος και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εγκλημάτων που τελούνται σε συγκεκριμένο χώρο, καθώς και για την, βάσει των ανωτέρω στοιχείων, πιθανολογούμενη εξάπλωση ή μεταφορά της εγκληματικότητας σε άλλο δημόσιο χώρο. Η επιτήρηση κρίνεται απαραίτητη όταν, κατ' εκτίμηση των ανωτέρω πραγματικών στοιχείων, σχηματίζεται η εύλογη πεποίθηση ότι στους συγκεκριμένους δημόσιους χώρους απειλούνται σοβαροί κίνδυνοι για τη δημόσια ασφάλεια.

2. Η εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων επιτήρησης περιορίζεται στον συγκεκριμένο χώρο, για τον οποίο κρίνεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας απαραίτητη η επιτήρηση και δεν μπορεί να επεκτείνεται σε ευρύτερη περιοχή. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας εξασφαλίζει, με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων, ότι τα συστήματα επιτηρούν τον προκαθορισμένο χώρο και δεν λαμβάνουν εικόνα από μη δημόσιους χώρους ή από εσωτερικό κατοικιών . Οι λεπτομέρειες ως προς τη θέση εγκατάστασης των καμερών και τα χαρακτηριστικά του συστήματος επιτήρησης προβλέπονται στην απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12. Με την απόφαση που εκδίδεται κατά την παρ. 2 του άρθρου 12 καθορίζονται ο χρόνος ενεργοποίησης του συστήματος επιτήρησης, η εμβέλειά του και η διάρκεια λειτουργίας του, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση της προϋποθέσεως του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

3.Ηλειτουργίαφορητώνσυστημάτωνεπιτήρησηςεπιτρέπεταισεπεριπτώσεις που υπάρχει άμεσος σοβαρός κίνδυνος τέλεσης των αναφερομένων στο άρθρο 3 αξιόποινων πράξεων, κατόπιν σχετικής απόφασης του υπεύθυνου επεξεργασίας που εκδίδεται κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 12 του παρόντος. Με την απόφαση αυτή αιτιολογείται ειδικώς η συνδρομή των προϋποθέσεων για τη λειτουργία φορητών συστημάτων επιτήρησης, με την αναφορά συγκεκριμένων πραγματικών στοιχείων.

4. Η εστίαση της εικόνας επιτρέπεται για τη διαπίστωση αξιόποινων πράξεων που εμπίπτουν στο πλαίσιο των επιδιωκόμενων σκοπών. Η διαδικασία εστίασης της εικόνας και επαναφοράς της εκτελείται με αιτιολογημένη απόφαση του υπευθύνου επεξεργασίας, κατόπιν έγκρισης του αρμοδίου εισαγγελέα πρωτοδικών. Σε περίπτωση κατεπείγοντος, η εστίαση είναι δυνατό να εκτελείται κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του υπεύθυνου επεξεργασίας, με υποχρέωση άμεσης ενημέρωσης του αρμόδιου εισαγγελέα, ο οποίος μπορεί να απαγορεύσει τη συνέχιση της διαδικασίας και τη χρήση των συλλεγέντων δεδομένων.insofar as necessary to achieve the processing purpose.

Σε κάθε περίπτωση, η συνδρομή των προϋποθέσεων εστίασης της κάμερας, καθώς και επαναφοράς της στην προκαθορισμένη θέση, αποδεικνύονται από τα τηρούμενα κατ' άρθρο 11 αρχεία καταγραφής ενεργειών. Ο αρμόδιος κατά τα ανωτέρω εισαγγελέας δύναται να ζητά, οποτεδήποτε το κρίνει αναγκαίο, επιπλέον στοιχεία, με σκοπό τον έλεγχο της νομιμότητας των ενεργειών. Είναι επιτρεπτή η λήψη εικόνας και κάθε τρίτου προσώπου, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού επεξεργασίας.

7. public outdoor assemblies

Ν. 4703/2020 – Άρθρο 6

Δημόσιες υπαίθριες συναθροίσεις

1. Η εγκατάσταση και λειτουργία σταθερών, περιστρεφόμενων ή κινητών συστημάτων επιτήρησης, κατά την έννοια του άρθρου 2 του παρόντος, σε χώρους και κατά τη διάρκεια πραγματοποίησης δημόσιας υπαίθριας συνάθροισης, είναι επιτρεπτή με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του υπεύθυνου επεξεργασίας, κατόπιν έγκρισης του αρμόδιου εισαγγελέα πρωτοδικών, εφόσον έχει γνωστοποιηθεί στον οργανωτή της συνάθροισης και τους μετέχοντες σε αυτή και μόνο για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 3. Στην ανωτέρω απόφαση συμπεριλαμβάνονται τόσο τα πραγματικά στοιχεία βάσει των οποίων κρίνεται απαραίτητη η επιτήρηση, όσο και αυτά βάσει των οποίων καθορίζεται ο χρόνος ενεργοποίησης και λειτουργίας των συστημάτων επιτήρησης.

2. Η λήψη εικόνας πλήρους εποπτείας της συνάθροισης για τη διαπίστωση του όγκου και της διαδρομής αυτής, χωρίς δυνατότητα εστίασης σε φυσικά πρόσωπα, είναι επιτρεπτή, αποκλειστικά προς πλήρωση των σκοπών του άρθρου 3 και εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την ομαλή διεξαγωγή της συνάθροισης.

3. Τα δεδομένα που συλλέγονται, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καταστρέφονται αυτόματα, με μέριμνα του υπεύθυνου επεξεργασίας, εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών από τη λήξη της συνάθροισης, εφόσον αυτή εξελίχθηκε και ολοκληρώθηκε ομαλά και δεν αποτυπώνεται κρίσιμο συμβάν που εμπίπτει στον επιδιωκόμενο σκοπό. Σε αντίθετη περίπτωση, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 8.

Συντελεστές έκδοσης

Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού
Γιώργος Πουλόπουλος
John Malamatinas

Σύνταξη νομικού περιεχομένου
Σπύρος Τζουανόπουλος

Graphic Design
Muenzenberg GmbH

Funded by

Journalismfund Europe

Supported by

IMS
GOOD JOURNALISM
BETTER SOCIETIES

Ο παρών οδηγός αντλεί από τις πρακτικές και τις μεθοδολογίες που έχουν αναπτυχθεί από οργανώσεις και πρωτοβουλίες που δραστηριοποιούνται στην τεκμηρίωση της αστυνομικής βίας. όπως, ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, Witness, Tactical Tech, Forensic Architecture, Bellingcat, Amnesty International, καθώς και πρωτοβουλίες copwatching στην Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Copyright 2026 © CopwatchGR